

Rechtskrondig Weekblad

REDACTIE: Italiëlei, 99, Antwerpen

Abonnement: 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER: Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

Postchecknummer: 3185.22

INHOUD:

Dr. J. J. VON SCHMID — De ontwikkeling van de Rechtspraak aangaande de onrechtmatige overheidsdaad in het Nederlandsch recht. (I.)

E. MAERTENS. — Naar aanleiding van het Moratorium van hypothecaire schulden.

RECHTSPRAAK.

Raadskamer der Boetstraffelijke Rechtbank van Antwerpen. — Invrijheidstelling. — Termijn van bekrachtiging van het aanhoudingsmandaat.

Boetstraffelijke Rechtbank Mechelen. — 12 Juli

1931. — Schadevergoeding. — Bestuurskosten. — Onrechtstreeksche schade. Handelsrechtbank Antwerpen. — 3e Kamer. — 17 Januari 1934.

Vrederecht Turnhout. — 14 November 1933. — Erydienstbaarheid. — Verzwaring. — Onrechtmatigheid. — Veroordeling tot schadevergoeding.

DE VERVLAAMSCHING VAN HET GERECHT. — Wetsvoorstel der Kamercommissie.

BALIELEVEN.

RECHTERLIJK LEVEN.

De ontwikkeling van de Rechtspraak aangaande de onrechtmatige overheidsdaad in het Nederlandsch Recht.

De mogelijkheid van een ontwikkeling van een jurisprudentie aangaande de onrechtmatige overheidsdaad was in het Nederlandsche recht afhankelijk van twee factoren. Allereerst diende de rechter bevoegd te zijn om van geschillen kennis te nemen waarin de administratie als partij voor hem verscheen. Immers bleef de bevoegdheid van de rechterlijke macht uitsluitend beperkt tot geschillen tusschen burgers onderling en daarmede zuiver burgerrechtelijk, dan kon het handelen van de overheid door middel van haar tot de uitvoerende macht behorende ambtenaren nimmer aan het oordeel van den rechter onderworpen worden. Er diende dus in zekere mate administratieve rechtspraak te bestaan.

Dit was echter nog niet voldoende om een bloeiende ontwikkeling van dezen tak van de rechtspraak in het leven te roepen. Immers aan de bevoegdheid om de overheid voor den rechter te kunnen dagen heeft de burger op zich zelf beschouwd nog niets. Want buitendien zal voor de overheid een verplichting tot schadevergoeding, tengevolge van onrechtmatig handelen, moeten bestaan, wil het instellen van een vordering voor den rechter voor den benadeelde eenige kans op voordeel in het vooruitzicht stellen.

Een derde belangrijk juridisch punt is de vraag wat onder «onrechtmatig» is te verstaan.

Daar nu al deze drie factoren in het positieve recht duidelijke formuleering misten, werd de ontwikkeling van de rechtspraak van de onrechtmatige overheidsdaad een in juridisch opzicht hoogst interessant gebeuren. Want het is merkwaardig hoe men in den loop des tijds voor deze noodzakelijke voorwaarden in het bestaande positieve recht, dat toch in een zoo geheel anderen geest wilde spreken, de vereischte gronden heeft weten te ontdekken.

Alles scheen aanvankelijk tegen. Om de theorieën over staat en recht der groote Fransche denkers uit de 18e eeuw had men zich in Noord Nederland weinig, of in het geheel niet, bekommerd. Toen de grondslagen van den staat van 1814 gelegd werden had de leider van Hogendorp verklaard, dat de theorie de menschen ongelukkig gemaakt had, met dit gevolg, dat de grondwet van 1814 de eerste staatsregeling ter wereld is geworden die ieder theoretisch beginsel miste. Men erkent dan ook algemeen, dat het de theoretisch goed geschoolde Belgen geweest zijn, die in de commissie voor de grondwet van

1815 de Nederlanders de eerste lessen gegeven hebben.

Het is algemeen bekend, dat de Fransche wijsgeer Montesquieu door zijn denken overwegenden invloed heeft uitgeoefend op den omvang van de bevoegdheid, die men aan de rechterlijke macht in de grondwetten is gaan toekennen in den aanvang van de 19e eeuw. Zijn leer van de machtscheiding, of trias politica, leerde, dat, ter wille van de bestrijding van den persoonlijke willekeur in den staat, de drie machten, wetgeving, rechtspraak en uitvoering onder de ambtenaren, die de staatstaak uitoefenden, streng gescheiden dienden te worden. Dan werd administratieve rechtspraak onmogelijk en was slechts burgerlijke rechtspraak voor verwezenlijking aangewezen. Immers administratieve rechtspraak hield in, dat de uitvoerende macht bij haar handelen geheel of ten deele onderworpen zou zijn aan het oordeel van den rechter, hetgeen de trias politica principieel uitsloot. Zoo bracht de verwezenlijking van de leer van Montesquieu voor den burger ongetwijfeld de mogelijkheid van beroep op den onpartijdigen rechter tegenover handelingen van zijn medeburgers, maar nimmer tegenover die van de administratie. Hier bleef de willekeur onbeperkt mogelijk; naar eigen goedvinden kon de uitvoerende macht tegen de burgers optreden. Zij zelf, en slechts zij alléén, maakte uit, hoe de wetten hier zouden worden uitgelegd en toegepast.

De houding die de administratie daarbij tegenover de burgers als overheid had aan te nemen moest het verlangen doen opkomen naar uitbreiding van de bevoegdheid van de rechterlijke macht in het terrein waar de administratie geheel eigenmachtig heerschte.

Omtrent den omvang van de bevoegdheid van de rechterlijke macht gaf de grondwet voor Nederland en België van 1815 in artikel 165 een voorschrift dat in den Nederlandschen tekst als volgt luidt:

«Alle twistgedingen over eigendom of daaruit voortvloeiende regten, over schuldvordering of burgerlijke regten, behoren bij uitsluiting tot de kennis van de rechterlijke magt».

Gelezen in den geest des tijds, waarin het werd vastgesteld, kan de bedoeling van den wetgever moeilijk tot veel onzekerheid leiden. Want die bedoeling moet zijn geweest, de taak van den rechter zuiver privaatrechtelijk te formuleeren, een taak die hem «bij uitsluiting» van de administratie werd opgedragen. Dat deze «uitsluiting» van de administratie

uitdrukkelijk werd vastgesteld, vindt hierin zijn oorzaak, dat gedurende het voorafgaande Fransche bewind, dus tijdens de overheerschings, het was voorgekomen, dat de keizerlijke administratie in de berechting door den rechter van geschillen tusschen burgers had ingegrepen.

Verder onderscheidde het competentie-artikel gedingen over «eigendom en daaruit voortvloeiende regten» van «schuldvorderingen» en «burgerlijke regten». Naar mijn meening zag het eerste op den inhoud van het tweede en derde boek van de Code Civil, het tweede op den inhoud van het vierde boek en werd met de «burgerlijke regten» op het personenrecht uit het eerste boek van dit wetboek bedoeld.

Dit artikel is echter onderwerp geworden van een even scherpzinnige als interessante en verstrekkende interpretatie, die den drang tot uitbreiding van de bevoegdheid van de rechterlijke macht in het gebied van de administratie als aannemelijk moest maken. Zij vormt een van de meest bekende en beroemde voorbeelden van bekwaame juridisch-dogmatische wetsinterpretatie der Nederlandsche juristen, die alleen reeds uit technisch oogpunt bewondering afdwingt.

Let op, de grammaticale beteekenis, zoo sprak men, in den tekst van dit artikel van het woordje «of», dat zich bevindt voor de woorden «burgerlijke regten». Dat woordje kan slechts een tegenstelling uitdrukken, zoodat hetgeen aan «of» vooraf gaat, noodzakelijk van anderen aard moet zijn, dan hetgeen er op volgt. De gedachte «thee of thee» is even zinloos als die van «thee of koffie» zinvol is.

Wanneer dit dan zoo is, dan kunnen met de twistgedingen over «eigendom of daaruit voortvloeiende regten en over schuldvordering» die aan het woordje «of» in artikel 165 vooraf gaan, onmogelijk bedoeld zijn de twistgedingen van burgerlijken aard over eigendom en schuldvordering, want deze vallen onder de woorden «burgerlijke regten» aan de andere zijde van het woordje «of». Met de «twistgedingen over eigendom en schuldvorderingen» die voor het woordje «of» staan, kunnen slechts zijn bedoeld, diegene waarbij de administratie partij is, die dus een publiekrechtelijke grondslag hebben, terwijl de eisch privaatrechtelijk is. Men moet hier eisch (petitum) en grondslag van den eisch (fundamentum petenti) weten te onderscheiden. De competentie van den rechter, zooals artikel 165 van de grondwet die voorschrijft, is dus niet uitsluitend privaatrechtelijk. Zij geeft wel degelijk de bevoegdheid tot administratieve rechtspraak. Want, mits maar de eisch «eigendom of schuldvordering» betreft en dus privaatrechtelijk is, is de rechter steeds bevoegd van het geding kennis te nemen, onverschillig of de administratie al of niet partij in het geding is. Want de grondslag van den eisch kan zoowel publiek- als privaatrechtelijk zijn.

Met zulk een ruime interpretatie van het competentie-artikel kon dus de burger de uitvoerende macht voor den rechter dagen, mits zijn eisch privaatrechtelijk was.

Bovendien berustte de uitleg van dit bevoegdheidsartikel merkwaardiger wijze bij den rechter zelf. In vroegere staatsregelingen was dit anders geweest. Zoo had die van 1801 in artikel 99 een Nationaal Syndikaat van drie

personen ingesteld, dat moest toezien of alle colleges binnen de door de grondwet gestelde bevoegdheidsgrenzen bleven, om in geval dit niet het geval was, de zaak ter beslechting voor te dragen aan het Nationale Gerechtshof. De grondwet van 1814 had in artikel 146 de uitlegging en verklaring der twijfelingen in de toepassing der grondwet gedurende drie jaren aan de Grondwetcommissie opgedragen. Maar die van 1815 bepaalde hieromtrent niets zoodat de rechter zelf uit de grondwet den omvang van eigen bevoegdheid diende af te lezen.

Nu plaatst zich de rechterlijke macht inderdaad op het ruime standpunt, met tot gevolg dat zij de administratie als partij tegenover den burger in zake privaatrecht voor zich riep, om deze te veroordeelen in haar optreden en door executabele vonnissen te binden.

Zoo had, om een bekend voorbeeld te geven, het bestuur van de stad 's Hertogenbosch door de politie een olie-molen aan de ketting laten leggen. Maar de eigenaar daagde de administratie voor den rechter, eischte herstel van zijn geschonden eigendomsrecht. Toen verklaarde de rechter zich in deze zaak bevoegd, hoewel de administratie het bestreed en gelastte dat de molen ontsloten zou worden, terwijl in 1818 het Hof in hooger beroep die beslissing bevestigde, daar de appellanten de geintimeerden in het recht van eigendom hadden gestoord, zonder daartoe door wet of reglement bevoegd te zijn. Zoo had de rechterlijke macht, na zelve uit de grondwet haar competentie te hebben afgeleid, de administratie ten deele aan zich gebonden. Maar nu greep de koning als hoofd van de uitvoerende macht in.

Algemeen gold nog de overtuiging, dat hij onbeperkt monarch was, dat hij dus persoonlijk regeerde, slechts beperkt, daarbij door grondwet en wetten. Deze lieten zich niet uit over de vraag wie beslissen zou in geval de uitleg van de hoogste wet tusschen de verschillende staatsorganen tot verschil van meening en bevoegdheidsopvatting zou leiden. Welnu, de koning trok als hoofd van de uitvoerende macht die bevoegdheid aan zich in 1822. Bij koninklijk besluit, in den wandel het conflicten-besluit genoemd, werd de bevoegdheid om over de bevoegdheid van de rechterlijke macht te beslissen van de rechterlijke macht op de uitvoerende macht overgedragen.

Zoodra de administratie voor den rechter gedaagd werd, had zij den Gouverneur der provincie daarvan in kennis te stellen, die dan, na advies van de Gedeputeerde Staten te hebben ingewonnen een gemotiveerde resolutie nam, waarin verklaard werd, dat het administratieve gezag tusschen beide trad. Dit besluit werd gezonden aan den Officier van Justitie van de betreffende rechtbank, die onmiddellijk de processtukken had op te eischen, opdat de Kroon op grond daarvan zou uitmaken, wie bevoegd was van het geding kennis te nemen. In afwachting daarvan had de rechtbank zich te onthouden van nader onderzoek van de zaak.

Tegenstanders van dit ingrijpen dat evenwel geheel in den geest van het koninklijk bewind was, waar dit zoo min mogelijk door middel van de wet en zooveel mogelijk bij besluit wilde regeeren, zagen hierin een grove schending van de grondwet. Immers bepaalde dit staatsstuk niet in artikel 167, dus slechts twee artikelen verder, dat «niemand tegen zijn wil kon worden afgetrokken van den

regter dien de wet hem toekende». Was het niet hoogst onwaarschijnlijk, dat dit bij de toepassing van het besluit volkomen uitgesloten zou zijn?

Hoe het zij, de rechter was niet meer baas in eigen huis en de administratie was het nu wel. De rollen waren omgedraaid. Maar men bleef deze verhouding ongewenscht achten, zoo zelfs, dat toen na 1840 de strooming opkwam om de besluitenregering te vervangen door een regeering geheel op wettelijke grondslag, waarbij dus ook de koning zijn gezag uitsluitend uit de grondwet zou afleiden, allereerst getracht werd het conflictenbesluit te doen intrekken. Slaagde men in het algemeen hierin eerst in 1848 door een grondwetsherziening, onder vrees voor buitenlandse troebelen verkregen, hier wist men reeds in 1844 succes te boeken. Sedert dit jaar kon de rechterlijke macht weder zooals vóór 1822 zelve den omvang van eigen bevoegdheid uit de grondwet afleiden.

Toen men in 1848 voor de grondwetsherziening stond, die de belangrijkste zou worden die men in Nederland tot nu toe heeft gekend, stond de leider bij deze taak, Thorbecke, ten aanzien van de hier behandelde materie voor twee vraagstukken, die als volgt luiden:

Hoe groot zal de omvang van de bevoegdheid van de rechterlijke macht moeten zijn en wie zal de eventuele geschillen hierover tussen rechter en administratie beslechten?

Wat de eerste vraag betreft, Thorbecke was geen voorstander van de ruime opvatting. Hij wilde de rechtspraak zuiver privaatrechterlijk houden. Niet slechts het petitum, maar ook het fundamentum petendi diende steeds privaatrechterlijk te zijn. Deze omlinering van de bevoegdheid van de rechterlijke macht meende men te kunnen onder woorden brengen, door in het oude artikel 165 het woordje «of» te vervangen door de woorden «en andere», waardoor de vroegere tegenstelling tot een gelijkstelling was geworden. Zulks geschiedde in artikel 148 van de gewijzigde grondwet.

Op zich zelf beschouwd was dit ongetwijfeld juist. Nu was iedere grond om een ruimere interpretatie, dan de louter privaatrechterlijke, aan het artikel toe te kennen, uitgesloten. Maar de grondwet van 1848 bracht een artikel 115, met de bepaling dat de wetten onschendbaar waren, hetgeen betekende dat zij niet wegens strijd met de grondwet door den rechter buiten toepassing mochten worden gelaten. Nu vergat men om tegelijk met het competentie-artikel in de grondwet, het gelijkkluidende competentie-artikel uit de wet op de Rechterlijke Organisatie en het Beleid der Justitie van 1827 in gelijken zin te wijzigen (art. 2). Dit had tot gevolg, dat de rechter door artikel 115 van de nieuwe grondwet verplicht werd, bij het vaststellen van zijn competentie het nieuwe grondwetsartikel 148 voorbij te zien voor artikel 2 van de wet R. O., dat door de tegenstelling die het met het gewijzigde competentie-artikel van de grondwet vormde nu onmiskenbaar de ruime opvatting voorstond.

Naar aanleiding van het Moratorium van Hypothecaire Schulden

Een rechtbank heeft onlangs het art. 1244 B. W. toegepast bij de procedure van dadelijke uitwinning voor de Hypothécaire schulden. Tr. Brux. 6-12-33. — B. J. 1934 p. 121.

Op grond van deze rechtspraak, zou de schuldenaar van een hypothécaire geldleening, voorziende dat hij op den overeengekomen tijd niet zal kunnen betalen, op voorhand mogen dagvaarden om uitstel te bekomen, en hierdoor de verkoop bij dadelijke uitwinning beletten.

In geval van een handelsleening, zou de schuldenaar zijn geldschieter, zelfs indien hij een burger is, voor de handelsrechtbank mogen dagvaarden om uitstel te bekomen.

Immers het art. 13 der wet over de bevoegdheid is niet toepasselijk, omdat de verweerder als geldschieter geen verbintenissen heeft.

De geldleening is een eenzijdige, geen wederkerige, overeenkomst.

Het geldt hier het bepalen van de modaliteiten van een handelsschuld en dat komt voor de handelsrechtbank.

Doch deze rechtspraak was in tegenspraak met degene van het Beroepshof van Brussel, B. J. 1934 p. 116, Brux. 28 juni 1933, en er werden wetsvoorstellen nedergelegd, om de rechtspleging van uitstel voor hypothécaire schulden in te richten en te bepalen.

Zoo bleef de toestand in het positieve recht in Nederland, ondanks alle moeite om te veranderen, ongewijzigd, en zoo is het tot op den dag van heden gebleven, daar artikel 2 R. O. nimmer met de gewijzigde grondwet in overeenstemming gebracht werd.

Wat de regeling van de geschillen betreft tusschen rechter en administratie, deze dacht Thorbecke zich geheel in den geest van zijn staatsbeleid, door den wetgever geregeld. Daarom eischte artikel 150 een wet. Deze regeling is nooit getroffen; die wet laat nog steeds op zich wachten. De omstandigheid, dat men later naar regeling van de administratieve rechtspraak verlangde, kan daar niet vreemd aan zijn. Want terwijl de competentie-wet zou moeten uitgaan van de gedachte aan een verhouding van rechterlijke en uitvoerende macht als twee zelfstandige, gelijkwaardige machten naast elkaar, wier onderlinge wrijvingen beslecht zouden moeten worden door middel van een door haar vastgestelde regeling, ging het streven naar administratieve rechtspraak uit naar een domineren van de rechterlijke macht over de administratie. Toch zou men zich vergissen, indien men het eischen van deze wet nog heden ten dage door de grondwet daarom voor ontbloeit van iedere juridische betekenis zou houden. Want het feit dat de grondwet voor deze materie een organieke wet eischt, heeft tot gevolg dat deze stof door den wetgever ter regeling is voorbehouden. Daarom kan de uitvoerende macht nimmer, zooals voorheen in 1822, bij Koninklijk Besluit hier regelen gaan ingrijpen. Dit heeft weer tot gevolg dat de rechterlijke macht, zoolang het tot stand komen van de organieke wet uitblijft, juridisch verzekerd is zelf haar competentie te kunnen bepalen, terwijl de grondwet voorschrijft dat zij zich daarbij naar het in ruimeren zin geredigeerde artikel der rechterlijke organisatiewet heeft te richten.

Zoo bleef in 1848 de ruime competentie voor de rechterlijke macht toch verzekerd, zelfs iets beter dan vroeger het geval was geweest, ook al wilde men het juist anders, terwijl de bevoegdheid om te beslissen over de bevoegdheid van de rechterlijke macht meer dan ooit in haar handen bleef.

Hiermede was de deur voor een ontwikkeling van een rechtspraak over de onrechtmatige overheidsdaad ten aanzien van de eerste voorwaarde tot stand gekomen. Want de eisch bij het instellen van een actie wegens onrechtmatige daad houdt in den regel een verzoek in om schadevergoeding. Deze eisch is dus ontbetwistbaar van privaatrechterlijken aard, waarmede de rechter zich op grond van de ruime interpretatie van artikel 2 R. O. bevoegd verklaren moet om van het geding kennis te nemen.

Maar bestond er in geval van onrechtmatig optreden door den staat voor dezen een verplichting tot schadevergoeding?

(Wordt vervolgd).

Dr. J. J. von Schmid,
Privaat-docent aan de
Universiteit te Leiden.

rechter toegestaan, de beste concordaten kwam verijdelde.

Aan den anderen kant zal het gebeuren dat de burgerlijke rechter uitstel geeft aan een koopman, en dat de handelsrechtbank hem failliet verklaart.

Deze toestand zal schadelijk zijn voor den hypothecaire schuldeischer, zonder nut voor den schuldenaar, hetzij men beslisse dat zijn inschuld onmiddellijk eischbaar is onder aftrek van het wettelijk kroos (art. 450 faillietwet), hetzij men beslisse dat hij het vervallen van uitstel niet mag invoeren, omdat hij in de faillietmassa niet is.

Hier zal het de beslissing van de handelsrechtbank zijn die degene van den burgerlijken rechter onnuttig maakt.

Er is geen reden om de groote beginselen van de bevoegdheid te wijzigen en de bevoegdheid der handelsrechtbanken in te krim-

pen. Zij kennen best den toestand van den handel en van de handelaren; zij oordeelen niet alleen op bundels, doch maken een zeer ruim gebruik van de ondervragingen in de kamer om de werkelijkheid te kennen. Men kan niet zeggen dat zij toegeeflijk zijn tegenover hunne onderhoorigen.

Indien de wetgever het noodig acht dat de rechtbanken de macht hebben om uitstel te verleen aan hypothecaire schuldenaren, zou hij kunnen bevelen dat, in handelszaken, de vervolging bij dadelijke uitwinning zal opgeschorft worden tot na beslissing van den bevoegden handelsrechter.

Deze opschorsing zou van rechtswege geschieden door de dagvaarding van den aangestelden notaris tot gemeenverklaring van het vonnis over de aanvraag van uitstel.

ED. MAERTENS.
Referendaris.

RECHTSPRAAK

RAADSKAMER DER BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK VAN ANTWERPEN

Voorzitter : M. Anthonis.
Op. Min. : M. Lejeune.

INVRIJHEIDSTELLING. — TERMIJN VAN BEKRACHTIGING VAN HET AANHOUDINGSMANDAAT.

De invrijheidstelling gedurende het onderzoek gebeurt door den Heer Onderzoeksrechter met gunstig advies van het Op. Min.

De Raadskamer kan slechts over een vraag van invrijheidstelling beslissen wanneer ze te kennen heeft over de bekrachtiging van het aanhoudingsmandaat.

Op. Min. t/ X.

Aangezien ingevolge artikels 4 en 5 der wet van 20 April 1874 de Raadskamer maar alleenlijk bevoegd is om de invrijheidstelling van een aangehouden betichte te bevelen wanneer zij binst den termijn van 5 dagen na de ondervraging moet oordeelen over het behouden van het aanhoudingsmandaat of nog wanneer na de maand van de ondervraging en zoo voorts na elke maand het behoud van het aanhoudingsmandaat haar wordt onderworpen.

Aangezien het klaarblijkelijk uit den tekst van artikels 6 en 7 der wet van 20 April 1874 voortvloeit als wel uit de uiteenzetting der wet en de bespreking der verschillende artikels, dat buiten de gevallen door de wet uitdrukkelijk voorzien, de macht om gedurende het onderzoek den aangehouden in vrijheid te stellen alleen behoort tot den onderzoeksrechter met gunstig advies van den Procureur des Konings (Brussel Kamer van inbesluidigingstelling 5 October 1920, Revue Droit Pénal 1910 p. 771; Luik 27 Maart 1897 Pas. II 217; Brussel 2 juni 1877 B. J. 1880 kol. 380);

Aangezien het aanhoudingsmandaat van betichte is bekrachtigd geweest op en dat de Raadskamer dus niet behoort op nieuw hierover uit te spreken alvorens na het verstrijken der maand de bekrachtiging van het mandaat haar zal worden onderworpen;

Om deze redenen :

Verklaart de Raadskamer zich onbevoegd hic et nunc om over de vraag tot invrijheidstelling te oordeelen.

BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK TE MECHELEN.

12 JULI 1931

Voorzitter : M. Dujardin.

Rechters : MM. Delvaux en Hellemaes.

Op. Min. : M. Baers.

Pl. : Mers Schöller en L. Nobels
loco Mer Smeesters.

SCHADEVERGOEDING. — BESTUURSKOSTEN. — ONRECHTSTREEKSCHADE.

De eisch van den Belgischen Staat 10 % in rekening te brengen voor algemeene bestuurskosten in zake vergoeding voor schade aangericht aan goederen hem toebehoorende, moet worden ingewilligd.

Belg. Staat en O. M. t/ Van Geyt en N. V. Letzer.

Aangezien de burgerlijke partij voornoemd in beroep is gegaan tegen een vonnis in datum van 29 April 1931, uitgesproken door de Politie rechtbank van het kanton Mechelen, welk de eerste gedaagde wedersprakelijk vrij spreekt en de burgerlijke partij hooger vermeld afwijst van haren eisch en haar veroordeelt in de kosten, uit hoofde van te Heyndonck den 15 Oktober 1930, de eerste rond 18 uur als sleepbootkapitein en geleider van twee lichters welke aan zijn boot waren vastgemaakt, schade te hebben veroorzaakt aan den vaartdam te Heyndonck (overtreding van art 1 K B. 1.5.1889).

De tweede gedaagde, burgerlijk verantwoordelijk voor de geldboete en de schade.

Aangezien de ontvankelijkheid van dit beroep niet betwist geweest is.

Aangezien Van Geyt zelf bekend dat een der booten die hij sleepte is gestrand; dat later is gebleken dat er door dit stranden een schade werd vastgesteld aan den veerdam van Heyndonck, waarvan de herstelling door het bestuur van Bruggen en Wegen de som heeft gekost van 1.456.84 fr.

Aangezien het art. 98 van het algemeen reglement op de bevaarbare waters ten laste van eigenaars of patroons van sleepbooten de schadeherstelling oplegt aan de bevaarbare waterwegen of de aanhoorigheden veroorzaakt en aan de kunstwerken door een of ander der gesleepte booten teweeggebracht en met 10 % de werkelijk uitgegeven sommen verhoogt voor algemeene onkosten;

Aangezien het niet ernstig kan betwist worden dat de burgerlijke partij ontvankelijk is in haren eisch om niet alleen de werkelijk veroorzaakte schade terug te vragen, maar ook de onkosten door de burgerlijke partij voor hare aanstelling gedaan, voor het opmaken der plannen en der administratiekosten, die billijk mogen geschat op 10 % zooals voornoemd algemeen reglement vaststelt;!

Dat de vraag der burgerlijke partij in betaling eener som van 1.605,— Frs. is bewezen; Gehoord den heer Dujardin, rechter dd. Voorzitter in zijn verslag, de burgerlijke partij in haren eisch, de betichten in hunne middelen en het Openbaar Ministerie in zijn advies.

Gezien art. 1384 van het Burgerlijk Wetboek 194 van het crimineel onderzoekswetboek door den heer Voorzitter ter zitting aangeduid.

Om deze redenen,

Recht doende wedersprekelijk, de rechtbank zittende in graad van beroep, ontvangt het beroep ingeslagen door den beroeper en er recht op doende hervormt het vonnis waarover beroep en verwijst den eersten gedaagde aan de burgerlijke partij te betalen de som van zes-tien honderd en vijf frank met de rechterlijke intresten en de kosten der beide aanleggen. Stelt de tweede gedaagde burgerlijk verantwoordelijk voor de schade en de kosten door den eersten te betalen.

Verwijst den eersten gedaagde in de kosten.

HANDELSRECHTBANK TE ANTWERPEN

8e KAMER. — 17 JANUARI 1934.

Voorzitter : M. R. Kersse.

Referendaris : M. Verbraken.

Pleiters : Mrs F. Wildiers en Steenackers (Brussel)

Wanneer een schuldenaar aan zijn schuldeischers vraagt zijne schulden te mogen betalen met afkorting, omdat hij tengevolge van verliezen niet alles in eens kan afbetalen, stelt deze mededeeling wel de bekentenis van geldverlegenheid daar, maar niet noodzakelijk van een geldverlegenheid van dusdanigen aard, dat ze de staking van betalingen medebracht. Deze vraag is dus niet voldoende om te bewijzen dat ingevolge artikel 446 van de wet betreffende de faillieten zekere betalingen dienen te worden terugbetaald.

Cur. Failliet Onésiphore Laga t/ N. V. Chaussures Mireille

Gezien de geregistreerde dagvaarding van 9 Maart 1933, strekkende tot wederinbrengst in de boedel van eene som van 6.224.45 fr.

Aangezien het failliet op 15 December 1932 uitgesproken, en nadien de staking der betalingen op 23 Oogst 1932 bepaald werden;

Aangezien volgens aanlegger zelf voormeld bedrag drie betalingen begrijpt van een gezamenlijk bedrag van 3.043.75 fr., welke de gefailleerde op 15 Oogst 1932, dus vóór den datum der staking van zijne betalingen aan verweerder zou gedaan hebben;

Aangezien luidens art. 446 van het wetboek van koophandel en in acht nemend dat de curator art. 448 van hetzelfde wetboek niet inroept, de terugvordering slechts ontvanke-

lijk is voor een gezamenlijk bedrag van 3.180.70 fr., welke volgens hem aanlegster sedert de staking der betalingen ontvangen heeft ;

Aangezien verweerster bekend heeft sedert de staking van betalingen in 't geheel slechts 2.760 fr. ontvangen te hebben ;

Aangezien hoogerbedoeld art. 446 vereischt dat de schuldeischer bij het ontvangen der hem betaalde gelden in kennis weze met de staking der betalingen van zijnen schuldenaar ;

Aangezien op 22 Oogst 1932 de gefailleerde verweerster verwittigd heeft dat tengevolge van diefstal of verlies van 39.800 fr., hij eenigen tijd zou noodig hebben om dit verlies in te halen, en haar verzocht wat geduld te willen nemen vermits hij geen anderen uitweg vond dan zijne schulden met afkortingen te vereffenen ;

Aangezien deze mededeeling wel de beken-tenis was van geldverlegenheid doch niet noodzakelijk van zulk eene welke voor de gefailleerde staking van betaling medebracht ;

Dat niet bewezen is dat de schuldverklaarster kennis had van de bekenenis door den gefailleerde aan andere zijner schuldeischers gedaan dat hij zich slechts met maandelijksche afkortingen van 10 o/o kan kwijten ;

Aangezien verweerster dus uit de hooger bedoelde aan haar gedane mededeeling heeft kunnen besluiten dat de geldverlegenheid van den gefailleerde slechts van voorbijaanden aard was ;

dat de betalingen haar nadien door den gefailleerde gedaan van aard waren haar in zulke zienswijze te bevestigen ;

Aangezien het voor de beslissingen van het geding zonder belang is na te gaan of verweerster van den gefailleerde meer dan het door haar erkend bedrag ontvangen heeft ;

Om deze redenen :

Gelet op het enig artikel lid VII der wet van 25 Oktober 1919 verklaart de Rechtbank den eisch van den curator ontvankelijk tot een bedrag van slechts 3.180.75 fr., doch ongegrond voor dit bedrag.

Legt de gerechtskosten ten laste van de boedel.

VERDEGERECHT VAN TURNHOUT

14 NOVEMBER 1933.

Vrederechter : M. Goumans.
Pleiters : Mters Mathé en J. Kruyghoof.

ERFDIENSTBAARHEID. — VERZWARING. — ONRECHTMATIGHEID. — VEROOORDEELING TOT SCHADEVERGOEDING.

De erfdienstbaarheden dienen in beperkenden zin uitgelegd te worden. De rechter moet rekening houden met de bewoordingen van den titel, de noodwendigheden van het heerschend erf ten tijde dat de erfdienstbaarheid geschapen werd en de manier waarop ze eerst uitgeoefend werd. Het is verboden de erfdienstbaarheid te verzwaren, zelfs indien deze verzwaring gedurende een-entwintig jaar geduld werd. De verzwaring van het recht van erfdienstbaarheid geeft aanleiding tot schadevergoeding.

E. V. D. t/ G. N.

Gezien de inleidende dagvaarding, geregistreerd ;

Gehoord partijen in hunnen uitleg en hunne besluiten ;

Gelet op ons tusschenkomend vonnis van 16 September laatst ;

Gezien het proces-verbaal van plaatsschouwing waartoe werd overgegaan in bijzijn van partijen de dato 20 September laatst, geregistreerd ;

FEITEN : op 14 Oktober 1907 verkocht Mr Ceulemans, notaris te Turnhout, bij publieke veiling ten verzoeken van Jacobus Cos-Schle-xer, een eigendom, gelegen in de Korte Begijnestraat, wijk Q, nummers 317g en 317h en verdeeld in twee koopen ;

Koop II bestaande uit huizing westwaarts met aanhoorigheden, achterbouw, waschhuis, serre, open cour, met regenbak en pomp en hof, groot drie aren 75 centiare, werd aangekocht door N., verweerder ;

Als bepaling van erfdienstbaarheid werd er bedongen: «Kooper van koop II zal het recht hebben van volledige wegnis, ingang en inrij langs de poort van koop I» ;

Korts na het aanwerven van dien eigendom bouwte verweerder op 't uiterste zuidwaarts een magazijn bestemd tot den handel van kruidenierswaren ; die toestand blijft tot in 1928, wanneer N. het magazijn verandert in twee woningen die thans huizing verschaften aan twee gezinnen ;

Is door die opeenvolgende veranderingen de erfdienstbaarheid van doorgang en doorrij verzwared, ingevolge art. 702 B. W.?

Aangezien de erfdienstbaarheden in beperkenden zin dienen uitgelegd en de rechter heeft in 't oog te houden de bewoordingen van den aanstellenden titel, de noodwendigheden van het heerschend erf ten tijde dat de erfdienstbaarheid geschapen werd en de manier waarop ze eerst uitgeoefend werd ;

Aangezien, bijgevolg, de akt van 14 Oktober 1907 het vertrekpunt is der erfdienstbaarheid ; en, in zijne bewoordingen moet gevonden worden de manier waarop zij dient uitgeoefend in verband met den toenmaligen toestand van het erf : d.w.z. volledig gaan en rijden voor de benodigdheden en onderhoud van huishoudelijken aard en tot 't winnen en bewerken van hofgrond : ten nutte, in andere woorden van huizing en aanhoorigheden, cour, hof, serre, achterbouw ;

Aangezien het feit van in die plaats en op die plaats een handelsmagazijn op te richten voor gevolg heeft het karakter van het heerschend erf te herscheppen en van ontegensprekelijke verzwaring voor het lijdend erf mede te slepen ;

Aangezien er onderdaad eene groote tegenstelling bestaat tusschen het in- en uitrij van wagens, krakende onder het gewicht van allerlei zakken en kisten gevuld met kruidenierswaren, het heen- en weergaan en voeren door klanten zooals het in een bloeienden handel gebeurde : en het stille gaan en rijden op bepaalde tijdvakken voor onderhoud en benutting of bewerking eener woning met achterbouw en hof, zooals het in den aanstellenden titel vermeld staan ;

Aangezien al heeft dien toestand dan ook 21 jaren geduurd, deze moet aanzien worden als een eenvoudig gedoog, tijds onderbroken ten einde de verjaring te verhinderen ; dat ten andere de wijze van uitoefening der erfdienstbaarheid niet kon gewijzigd worden dan door de wederzijdse toestemming van partijen, toestemming, die nooit in een overeenkomst besloten werd ;

Aangezien het stelsel van verweerder dat door 't herschappen van 't magazijn in twee woningen, de erfdienstbaarheid eerder verlicht dan verzwared zou zijn, niet in aanmerking kan genomen worden, vermits verweerder vertrekt van een toestand die niet bestendig was — noch verjaring der manier van uitoefening der servituut, noch overeenkomst desaangaande — en des te meer dat door dit oprichten en het uitbaten van 't magazijn de erfdienstbaarheid van hare eerste bestemming, besloten in akt van 19 Oktober 1907, weggeleid werd ;

Aangezien de huidige toestand, namelijk het bestaan der twee woningen, het karakter van het heerschend erf herschept : het gaan en doen van twee huishoudens met hunnen natuurlijke aanhang van bloedverwanten en kennissen langsheen den poortweg, het in- en uitloop, gebeurlijk dag en nacht met de gewone gevolgen van gebrek aan veiligheid, dit alles doet meer denken aan een publiek verkeer langs een straatje zonder uitgang dan aan een poortweg die moet dienen tot benutting van een woning met achterbouw, cour, serre en hof ;

Aangezien insgelijks dergelijke manier van uitoefening van servituut ongetwijfeld eene minderwaarde voor het lijdend erf meesleept ;

Aangezien, bij veronderstelling, dat het oprichten van twee woningen met doorgang langs den poortweg, zooals hier ter zake, moest aanschouwd worden als geene bezwaring der erfdienstbaarheid daartellende, het niet uitgesloten is dat een derde eigenaar wiens erf insgelijks langsheen den besproken poortweg doorgang heeft en gelegen naast en achter den eigendom van verweerder, ook eene rij woningen bouwe en alzoo definitief den bestaanden servituutweg in eene straat herschape, hetgeen de bezwaring der servituut of dezer herschepping in zijn volle klaarheid zou doen uitschijnen ;

Aangezien wij, tot eindbeslissing der zaak, moeten in acht nemen den toestand der erfdienstbaarheid, zooals hij geworden is door 't bestaan der twee woningen met de gezinnen die deze betrekken ;

Dat op dit punt de rechtskundige stelling zich alzoo voordoet na de hierboven aange-schouwde beschouwingen : de doorgang en doorrij zooals zij thans uitgevoerd zijn, stellen eene nieuwe servituut daar, waarvan den aard en de bestemming gansch anders is dan die geschapen bij akt van 14 Oktober 1907, nieuwe servituut geschapen door verweerder, zonder aanstellende overeenkomst met den eigenaar van het lijdend erf ;

Aangezien eene schending van recht eene stoffelijke schadeoosstelling bijbrengt ; dat wij deze schade ex bono et oequo schatten op 500 frank tot op heden.

Om deze beweegredenen :

Wij, Vrederechter van het Kanton Turnhout, statueerende wedersprakelijk en in eerste gebied, zeggen voor recht dat de toestand geschapen door verweerder eene nieuwe erfdienstbaarheid daartelt waarvan de aanstellende titel ontbreekt ;

Dat het bijgevolg verboden is aan de woningen opgericht op den eigendom N. wegnis te nemen langs de poort staande op het lijdend erf ;

Dat de thans bestaande toestand moet verdwijnen bij den eersten vervaldag der huur gegeven aan de gezinnen de twee woningen betrekken.

Veroordeelen verweerder tot betaling van 500 frank ten titel van schadevergoeding tot op heden berekend.

DE VERVLAAMSCHING VAN HET GERECHT

Wetsvoorstel der Kamercommissie

EERSTE HOOFDSTUK

GEBRUIK DER TALEN VOOR DE BURGERLIJKE RECHTBANKEN EN DE RECHTBANKEN VAN KOOPHANDEL VAN EERSTEN AANLEG.

Eerste artikel.

Vóór al de burgerlijke rechtbanken en de rechtbanken van koophandel van eersten aanleg, waarvan de zetel gevestigd is in de provinciën Henegouwen, Luik, Luxemburg, Namen, en in het arrondissement Nijvel, wordt geheel de rechtspleging in betwiste zaken, onder het hierna aangeduide voorbehoud, in het Fransch gevoerd.

Artikel 2.

Vóór al de burgerlijke rechtbanken en de rechtbanken van koophandel van eersten aanleg, waarvan de zetel gevestigd is in de provinciën Antwerpen, West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Limburg, en in het arrondissement Leuven, wordt geheel de rechtspleging in betwiste zaken, onder het hierna aangeduide voorbehoud, in het Nederlandsch gevoerd.

Artikel 3.

De regel bij vorig artikel vastgesteld, geldt insgelijks voor de vrederechten en werkrechtsheden van het arrondissement Brussel, wier rechtsgebied uitsluitend uit Vlaamsche gemeenten bestaat, gelegen buiten de Brusselsche agglomeratie.

Artikel 4.

Vóór al de burgerlijke rechtbanken en de rechtbanken van koophandel van eersten aanleg, waarvan de zetel gevestigd is in het arrondissement Brussel, uitgezonderd die welke in vorig artikel worden vermeld, wordt het gebruik der talen voor geheel de rechtspleging in betwiste zaken, onder het hierna aangeduide voorbehoud, geregeld als volgt :

De akte tot inleiding van het geding wordt in het Fransch gesteld, indien de verweerder woonachtig is in eene Waalsche gemeente ; in het Fransch of in het Nederlandsch, overeenkomstig de keus van den eischer, indien de verweerder woonachtig is in eene gemeente van de Brusselsche agglomeratie.

De rechtspleging wordt voortgezet in de taal der akte tot inleiding van het geding, tenzij de verweerder, vóór alle verweer en alle exceptie, zelfs van onbevoegdheid, vraagt dat de rechtspleging in de andere taal voortgezet worde.

2. De in de voorafgaande alinea voorziene aanvraag wordt mondeling gedaan door den verweerder die in persoon verschijnt ; zij wordt schriftelijk ingediend, wanneer de verweerder door een lasthebber verschijnt.

Het geschrift moet door den verweerder zelf gesteld en ondertekend worden ; het is vrij van zegel en registratie ; het blijft aan het vonnis gehecht.

De rechter doet op staanden voet uitspraak. Hij kan de vraag verwerpen, indien uit het geheel der bestanddeelen van de zaak blijkt, dat de verweerder eene toereikende kennis bezit der taal, gebruikt in de akte tot inleiding van het geding.

De beslissing van den rechter moet met redenen omkleed zijn ; zij is noch voor verzet noch voor beroep vatbaar, en is uitvoerbaar op de minuut en vóór de registratie, zonder eenige andere rechtspleging of vereischte. De uitspraak van de beslissing geldt als betekening, zelfs in geval van afwezigheid der partijen.

Artikel 5.

§1. — Vóór de vrederechten van Eupen en St-Vith, alsmede vóór den werkrechtsheden van Eupen, wordt de akte tot inleiding van het geding in het Duitsch gesteld, en wordt de rechtspleging voortgezet in die taal, tenzij de verweerder, vóór alle verweer en exceptie, zelfs van onbevoegdheid, vraagt dat zij in het Fransch worde voortgezet.

Vóór de vrederechten van Malmédy, Aubel en Limburg, wordt de akte tot inleiding van het geding gesteld in het Fransch, en de rechtspleging wordt voortgezet in die taal, tenzij de verweerder, vóór alle verweer en alle exceptie, zelfs van onbevoegdheid, vraagt dat de rechtspleging in het Duitsch worde voortgezet.

§ 2. — Wanneer de verweerder woonachtig is in eene Deutsche gemeente, gelegen binnen het gebied van de burgerlijke rechtbank, rechtsprekende in eersten aanleg of van de rechtbank van koophandel of van den werkrechtsheden van Verviers, kunnen deze rechtsmachten, zoo de verweerder het aanvraagt, vóór alle verweer en alle exceptie, zelfs van onbevoegdheid, bevelen dat de rechtspleging in het Duitsch voortgezet worde.

§ 3. — De in de voorafgaande alinea voorziene aanvraag, wordt mondeling gedaan door den verweerder die in persoon verschijnt ; zij wordt schriftelijk ingediend, wanneer de verweerder door een lasthebber verschijnt.

Het geschrift moet door den verweerder zelf gesteld en ondertekend worden ; het is vrij van zegel en registratie ; het blijft aan het vonnis gehecht.

De rechter doet op staanden voet uitspraak. Hij kan de vraag verwerpen, indien uit het geheel der bestanddeelen van de zaak blijkt, dat de verweerder eene toereikende kennis bezit der taal gebruikt in de akte tot inleiding van het geding.

De beslissing van den rechter moet met redenen omkleed zijn ; zij is noch voor verzet, noch voor beroep vatbaar, en is uitvoerbaar op de minuut en vóór de registratie zonder eenige andere rechtspleging of vereischte. De uitspraak van de beslissing

geldt als betekening, zelfs in geval van afwezigheid der partijen.

§ 4. — Het recht om de Deutsche rechtspleging te vragen behoort slechts aan den verweerder die de Belgische nationaliteit bezit.

Artikel 6.

§ 1. — Wanneer, in dezelfde zaak, verscheiden verweerders zijn, en, krachtens artikel 4, de akte tot inleiding van het geding in het Fransch of in het Nederlandsch moet gesteld worden, naar gelang van de woonplaats van den verweerder in eene Waalsche of in eene Vlaamsche gemeente, wordt, voor het opstellen der akte, een of andere dezer talen gebruikt, overeenkomstig de woonplaats van de meerderheid der verweerders in eene Waalsche of in eene Vlaamsche gemeente.

Bij de berekening van die meerderheid, komt de verweerder die geen gekende woonplaats heeft, niet in aanmerking.

In geval van gelijkheid, wordt de akte tot inleiding van het geding gesteld in het Fransch of in het Nederlandsch, volgens de keus van den eischer.

§ 2. — Wanneer in dezelfde zaak, verscheidene verweerders zijn, en, krachtens artikelen 4 en 5, de keus van de taal der rechtspleging aan den verweerder behoort, wordt de taal gebruikt die door de meerderheid wordt gevraagd. De rechter mag nochtans dit verzoek verwerpen, indien uit het geheel der bestanddeelen van de zaak blijkt, dat de verweerders de taal kennen gebruikt in de akte tot inleiding van het geding. In geval van gelijkheid, duidt de rechter zelf de taal aan waarin de rechtspleging moet voortgezet worden, daarbij rekening houdende met de noodwendigheden der zaak.

De rechter doet op staanden voet uitspraak. Hij kan de vraag verwerpen, indien uit het geheel der bestanddeelen van de zaak blijkt, dat de verweerder eene toereikende kennis bezit der taal gebruikt in de akte tot inleiding van het geding.

De beslissing van den rechter moet met redenen omkleed zijn ; zij is noch voor verzet noch voor beroep vatbaar en is uitvoerbaar op de minuut en vóór de registratie, zonder eenige andere rechtspleging of vereischte. De uitspraak van de beslissing geldt als betekening, zelfs in geval van afwezigheid der partijen.

Artikel 7.

§ 1. Wanneer de partijen eenstemmig vragen dat de rechtspleging in het Nederlandsch voortgezet worde vóór de in artikel 1 aangeduide rechtsmachten, of in het Fransch vóór de in de artikelen 2 en 3 aangeduide rechtsmachten, wordt de zaak verwezen naar de dichtstbijgelegen rechtsmacht van denzelfden rang in een ander taalgebied, of naar die, welke door de gemeenschappelijke keus van de partijen wordt aangeduid.

De in dit artikel voorziene aanvraag moet door den eischer gedaan worden in de akte tot inleiding. Zij kan insgelijks door den verweerder worden ingeleid ; zij moet door beide partijen aangevraagd worden vóór alle verweer en alle exceptie, zelfs van onbevoegdheid.

§ 2. De rechter beveelt de verwijzing, niettegenstaande de wettelijke voorschriften betreffende de plaatselijke bevoegdheid. Zijn beslissing is noch voor verzet, noch voor beroep vatbaar.

Door de zorgen van den griffier van de rechtbank bij dewelke de zaak aangehangig gemaakt is, wordt een afschrift van de beslissing overgemaakt aan den griffier van de rechtbank, naar dewelke de zaak verwezen werd. Deze griffier schrijft van rechtswege en zonder kosten, de zaak in op de rol. Bij middel van een gewoon ter post aangetekend schrijven, en zonder verlenging der termijnen om reden van den afstand, dagvaardt hij de partijen om te verschijnen.

Het afschrift van de beslissing tot verwijzing is vrij van zegel- en griffierechten, alsmede van het vereischte der registratie.

Artikel 8.

Indien de stukken of documenten, in een geding voorgelegd, in eene andere taal dan die der rechtspleging gesteld zijn, kan de rechter, op verzoek der partij tegen dewelke die stukken of documenten worden ingeroepen, hiervan de overzetting in de taal der rechtspleging bevelen op grond van eene met redenen omkleede beslissing. De beslissing van den rechter is noch voor verzet, noch voor beroep vatbaar. De kosten van vertaling worden mede begroot.

Artikel 9.

De akten van de willige rechtsmacht worden gesteld in de taal, welke, bij de voorafgaande artikelen, voor de gedingbeslissende rechtsmacht is voorzien.

De notulen van de beraadslagingen der familie-raden worden opgemaakt in de bestuurstaal van de gemeente waar de voorgedij opgevallen is. Wanneer echter de omstandigheden het rechtvaardigen, kan de rechter, op grond van eene met redenen omkleede beslissing, een afwijking van dezen regel toelaten.

In de Brusselsche agglomeratie, zal de meerderheid van den familieraad, daartoe door den rechter uitdrukkelijk aangezocht, beslissen in welke taal de notulen worden opgemaakt. Deze beslissing wordt in de notulen vermeld.

De in dit artikel voorziene beslissingen van den rechter, zijn noch voor verzet noch voor beroep vatbaar.

Artikel 10.

Inzake van akkoord tot voorkoming van faillissement.

sement, faillissement of verzoek tot uitstel van betaling, worden de berichten, oproepingen en voorstellen waarvan de bekendmaking door de wet vereischt wordt, gedaan in het Fransch in de provinciën en het arrondissement aangeduid in artikel 1; in het Nederlandsch, in de provinciën en het arrondissement aangeduid in artikel 2; in het Nederlandsch en in het Fransch, in het arrondissement Brussel.

Die bekendmaking geschiedt in het Fransch en in het Duitsch in de Duitschsprekende gemeenten van het arrondissement Verviers.

HOOFDSTUK II.

GEBRUIK DER TALEN BIJ HET VOORONDERZOEK EN HET ONDERZOEK IN STRAFZAKEN, ALSMEDE VOOR DE STRAFGERECHTEN IN 1sten AANLEG EN VOOR DE HOVEN VAN ASSISEN.

Artikel 11.

De processen-verbaal, betreffende de opsporing en de vaststelling van misdaden, wanbedrijven en overtredingen, alsmede de processen-verbaal van fiscale aangelegenheden worden, onder het hierna aangeduide voorbehoud, in de Waalsche gemeenten in het Fransch en in de Vlaamsche gemeenten in het Nederlandsch, gesteld.

In de gemeenten der Brusselsche agglomeratie, worden die processen-verbaal gesteld in het Fransch of in het Nederlandsch volgens de woonplaats van dengene die er het voorwerp van is, in eene Waalsche of in eene Vlaamsche gemeente. Is hij woonachtig in eene gemeente der Brusselsche agglomeratie of is zijne eenzelveheid of woonst niet gekend, dan wordt het proces-verbaal gesteld in het Fransch of in het Nederlandsch, volgens de noodwendigheden der zaak.

Gezegde processen-verbaal worden in de Duitschsprekende gemeenten van de rechterlijke kantons Eupen, St-Vith en Malmedy in het Duitsch gesteld.

In de overige Duitschsprekende gemeenten van het arrondissement Verviers, worden de processen-verbaal in het Fransch of in het Duitsch gesteld, naar gelang van de taal gebruikt voor zijne verklaringen door dengene tegen wien het proces-verbaal werd opgemaakt.

Artikel 12.

De ambtenaren van het openbaar ministerie en de onderzoeksrechter, maken onder het hierna aangeduide voorbehoud, voor hun daden van rechtsvervolgung gebruik van de taal voorzien in strafzaken voor de rechtbank waartoe zij behooren.

Artikel 13.

Vóór de Raadkamer, zetelende in strafzaken, en vóór de Kamer van inbeschuldigingstelling wordt, onder het hierna aangeduide voorbehoud, geheel de rechtspleging gevoerd in de taal welke voor de daden van het gerechtelijk onderzoek wordt gebruikt.

Artikel 14.

Vóór de politierechtbanken en de correctionele rechtbanken, rechtsprekende in eersten aanleg, wordt, onder het hierna aangeduide voorbehoud, geheel de rechtspleging gevoerd in het Fransch of in het Nederlandsch overeenkomstig de verblijfsplaats der rechtscolleges in de provinciën en het arrondissement aangeduid in artikel 1, of in de provinciën en het arrondissement aangeduid in artikel 2.

Artikel 15.

Vóór de politierechtbanken van het arrondissement Brussel, waarvan het rechtsgebied uitsluitend bestaat uit Vlaamsche gemeenten buiten de Brusselsche agglomeratie gelegen, wordt, onder het hierna aangeduide voorbehoud, geheel de rechtspleging in het Nederlandsch gevoerd.

Artikel 16.

§ 1. Vóór de andere politierechtbanken van het rechterlijk arrondissement Brussel dan die in het vorig artikel bedoeld, en voor de correctionele rechtbank van Brussel rechtsprekende in eersten aanleg, wordt de rechtspleging in het Fransch gevoerd, indien de verdachte in eene Waalsche gemeente woonachtig is; in het Nederlandsch, indien de verdachte in eene Vlaamsche gemeente woonachtig is; in het Fransch of in het Nederlandsch indien de verdachte woonachtig is in eene gemeente der Brusselsche agglomeratie, naar gelang van deze van beide talen waarvan hij zich, voor zijne verklaringen, in het onderzoek, en bij dezès ontstentenis, in het vooronderzoek, heeft bediend. In alle andere gevallen wordt, volgens de noodwendigheden der zaak, het Fransch of het Nederlandsch gebruikt.

§ 2. Van dezen stelregel wordt afgeweken, wanneer de verdachte eene aanvraag doet op de navolgende wijze:

Zoo de zaak het voorwerp is van een vooronderzoek van het Parket, zal de verdachte zijn aanvraag doen aan den ambtenaar van het openbaar ministerie.

Zoo de zaak in onderzoek is, zal de verdachte zijn aanvraag doen aan den onderzoeksmagistraat die hem daarvan akte zal verleen.

Zoo de zaak reeds onderzocht is of rechtstreeks ter zitting werd gebracht, zal de verdachte zijn aanvraag doen aan de rechtbank, en op het zittingsblad zal daarvan vermelding worden gemaakt.

Wanneer de verdachte de taal niet verstaat, waarvan hij het gebruik voor de rechtspleging vraagt, zal dit feit vermeld worden in het proces-verbaal van den onderzoeksmagistraat of op het zittingsblad der terechtzitting, en de rechtspleging zal in de andere taal gevoerd worden.

Artikel 17.

Vóór de politierechtbanken van Eupen en

St-Vith, wordt de rechtspleging in het Duitsch gevoerd, tenzij de verdachte aanvraagt, op de in artikel 16 aangeduide wijze, dat de rechtspleging in het Fransch zou gevoerd worden.

Vóór de politierechtbank van Malmedy, wordt de rechtspleging in het Fransch gevoerd, tenzij de verdachte, die de Belgische nationaliteit bezit, aanvraagt, op de in artikel 16 aangeduide wijze, dat de rechtspleging in het Duitsch zou gevoerd worden.

Wanneer de verdachte de Belgische nationaliteit bezit en woonachtig is in eene Duitschsprekende gemeente, gelegen binnen het gebied van de correctionele rechtbank van Verviers, wordt de rechtspleging vóór dit rechtscollege in het Duitsch gevoerd, wanneer de aanvraag daartoe gedaan wordt op de in artikel 16 aangeduide wijze.

Artikel 18.

Vóór de krijgsraden, wordt, onder het hierna aangeduide voorbehoud, de rechtspleging gevoerd in het Fransch of in het Nederlandsch, overeenkomstig de taal door den verdachte verkozen. Deze zal bij zijne eerste ondervraging, door den Voorzitter van de Rechterlijke Commissie aangezocht worden te verklaren in welke van die beide talen hij wenscht dat de rechtspleging gevoerd worde. In het proces-verbaal van die ondervraging, wordt hem akte gegeven van zijn antwoord, dat als onherroepelijk zal gelden.

Wanneer de verdachte de taal niet verstaat, waarvan hij het gebruik voor de rechtspleging vraagt, zal dit feit in het proces-verbaal van de ondervraging vermeld worden en zal de rechtspleging in de andere taal gevoerd worden.

Artikel 19.

Vóór de Hoven van Assisen van de in artikel 1 aangeduide provinciën, wordt, onder het hierna aangeduide voorbehoud, de rechtspleging in het Fransch gevoerd.

Vóór de Hoven van Assisen van de in artikel 2 aangeduide provinciën, wordt, onder het hierna aangeduide voorbehoud, de rechtspleging in het Nederlandsch gevoerd.

Vóór het Hof van Assisen van de provincie Brabant, wordt, onder het hierna aangeduide voorbehoud, de rechtspleging in het Fransch of in het Nederlandsch gevoerd, overeenkomstig de taal door den verdachte gebruikt voor zijne verklaringen in het onderzoek. Van dien regel wordt afgeweken, wanneer de verdachte daartoe eene aanvraag doet, uiterlijk in den loop van de ondervraging, voorzien in artikel 293 van het Wetboek van Strafvordering.

Artikel 20.

De verdachte, die alleen Nederlandsch kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt, en die, vóór het Hof van Assisen van een der in artikel 1 aangeduide provinciën, moet worden gebracht, zal, zoo hij het vraagt, door de Kamer van inbeschuldigingstelling, vóór het dichtstbij gelegen Hof van Assisen van een der in artikel 2 aangeduide provinciën worden verwezen, of vóór het Hof van Assisen van de provincie Brabant.

De verdachte die alleen Fransch kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt, en die vóór het Hof van Assisen van een der in artikel 2 aangeduide provinciën moet worden gebracht, zal, zoo hij het aanvraagt, door de Kamer van inbeschuldigingstelling, vóór het dichtstbij gelegen Hof van Assisen van een der in artikel 1 aangeduide provinciën worden verwezen of vóór het Hof van Assisen van de provincie Brabant.

Zoo er twee verdachten in dezelfde zaak zijn betrokken, wordt de vraag, voorzien in de twee voorafgaande alinea's, slechts ingewilligd, indien zij door beiden wordt gedaan. Zoo er meer dan twee verdachten in dezelfde zaak betrokken zijn, wordt die vraag slechts ingewilligd, indien zij door de meerderheid wordt gedaan.

De uitgifte van de beslissing tot verwijzing wordt overgemaakt aan den ambtenaar van het openbaar ministerie bij de rechtbank naar dewelke de zaak verwezen is; zij is vrijgesteld van de zegel- en griffierechten alsmede van het verelichte van de registratie.

Artikel 21.

Wanneer, vóór de politierechtbanken, de correctionele rechtbanken en de krijgsraden waar, naar luid van de vorige beschikkingen, de taal der rechtspleging diegene is waarvan de verdachte zich heeft bediend voor zijne verklaringen, of die welke hij verkozen heeft, verscheiden verdachten in dezelfde zaak betrokken zijn, wordt voor de rechtspleging de taal gebruikt waarvan de meerderheid der verdachten zich heeft bediend voor hare verklaringen of welke zij verkozen heeft. In geval van gelijkheid, duidt de rechtbank zelf, op grond van eene met redenen omkleede beslissing, de taal aan waarin de rechtspleging zal gevoerd worden.

Die beslissing is noch voor verzet noch voor beroep vatbaar.

Wanneer, vóór het Hof van Assisen van Brabant, verscheiden verdachten in dezelfde zaak betrokken zijn en allen niet dezelfde voor de rechtspleging kiezen, wordt die taal gebruikt, welke verkozen wordt door de meerderheid der verdachten; in geval van gelijkheid, duidt het Hof zelf, op grond van eene met redenen omkleede beslissing, de taal aan waarin de rechtspleging zal gevoerd worden.

Artikel 22.

Ieder verdachte die alleen Nederlandsch verstaat, mag vragen, dat aan zijn dossier worde toegevoegd, eene Nederlandsche vertaling van de verklaringen van getuigen of klagers, alsmede van de in het Fransch gestelde verslagen van deskundigen.

Eveneens kan ieder verdachte die alleen Fransch verstaat, vragen dat aan het dossier eene Fransche vertaling worde toegevoegd van de hierboven vermelde stukken welke in het Nederlandsch gesteld zijn.

De verdachte zal, langs de griffie, zijn verzoekschrift aan den ambtenaar van het openbaar ministerie overmaken; het zal niet meer ontvanke-lijk zijn na verloop van acht dagen volgende op de beteekening, hetzij van het bevelschrift tot verwijzing naar het Hof van Assisen, hetzij van de dagvaarding om te verschijnen ter terechtzitting van de politierechtbank of van de correctionele rechtbank of van het Hof van beroep.

De kosten van vertaling zijn ten laste der Schatkist.

HOOFDSTUK III.

GEBRUIK DER TALEN VOOR DE RECHTSMACHTEN VAN BEROEP.

Artikel 23.

Voor de Hoven van beroep en het Krijgshof, voor de burgerlijke rechtbanken, de rechtbanken van koophandel en de strafrechtbanken uitspraak doende in beroep, wordt, onder het hierna aangeduide voorbehoud, voor de rechtspleging, de taal gebruikt waarin de bestreden beslissing is gesteld.

Artikel 24.

Vóór het Hof van Beroep, in eersten en laatsten aanleg rechtsprekende in strafzaken, wordt de rechtspleging in het Nederlandsch of in het Fransch gevoerd, naar gelang de verdachte een ambt uitoefent bij een van de in artikel 1 voorziene rechtbanken of bij een van de in de artikelen 2 en 3 voorziene rechtbanken of zijn wettelijke verblijfplaats heeft, binnen het rechtsgebied van een van die rechtbanken.

Wanneer de verdachte een ambt uitoefent bij een van de in artikel 4 voorziene rechtbanken of zijn wettelijke verblijfplaats heeft binnen het rechtsgebied van een van die rechtbanken wordt de rechtspleging voor het Hof van Beroep te Brussel in het Nederlandsch of in het Fransch gevoerd, naar gelang de taal door den verdachte gebruikt voor zijne verklaringen in het vooronderzoek of naar gelang hij zich gedragen heeft naar de beschikkingen van artikel 16 § 2.

De regeling voorzien in alinea 3 van artikel 21 is toepasselijk wanneer verscheiden verdachten in dezelfde zaak betrokken zijn.

Artikel 25.

Wanneer de rechtbanken in eersten aanleg, waarvan de zetel gevestigd is in de provinciën en in het arrondissement in artikel 1 aangeduid, in beroep kennis nemen van in het Nederlandsch gestelde scheidsrechterlijke vonnissen, verwijzen zij de zaak naar de dichtstbij gelegen rechtbank van denzelfden graad in een ander taalgebied.

Evenzoo verwijzen de rechtbanken van eersten aanleg, waarvan de zetel gevestigd is in de provinciën en in het arrondissement in artikel 2 aangeduid, wanneer zij in beroep kennis nemen van in het Fransch gestelde scheidsrechterlijke vonnissen, de zaak naar de dichtstbij gelegen rechtbank van denzelfden graad in een ander taalgebied.

De rechtspleging tot verwijzing wordt, overeenkomstig artikel 7 § 2, gevoerd; de beslissing tot verwijzing is noch voor verzet noch voor beroep vatbaar.

HOOFDSTUK IV.

GEBRUIK DER TALEN VOOR HET HOF VAN VERBREKING.

Artikel 26.

Vóór het Hof van Verbreking wordt de rechtspleging gevoerd in de taal waarin de bestreden beslissing werd gesteld. Nochtans, zoo deze in het Duitsch werd gesteld, mag het Hof bevelen, dat de rechtspleging in het Nederlandsch of in het Fransch zal geschieden.

Artikel 27.

De arresten van het Hof van verbreking worden in het Nederlandsch en in het Fransch gesteld. Zij worden uitgesproken in de taal der bestreden beslissing.

De betwistingen op grond van tekstverschillen, worden door het Hof van verbreking beslecht volgens de gebruikelijke regelen van verklaring, zonder voorkeur voor den Franschen of den Nederlandschen tekst.

Artikel 28.

Voor de rechtspleging die volgt op de uitspraak van het arrest, zijn die regelen betreffende het gebruik der talen in acht te nemen, welke toepasselijk waren op het geding waarover de bestreden beslissing uitspraak deed.

HOOFDSTUK V.

ALGEMEENE SCHIKKINGEN

Artikel 29.

Vóór al de burgerlijke rechtbanken en rechtbanken van koophandel, gebruiken de persoonlijk ter zitting verschijnende partijen, voor al haar gezegden en verklaringen, de taal die zij verkiezen. Hetzelfde geldt voor het verhoor over feiten en vraagpunten en voor den gedingbeslissenden en den aanvullenden eed.

Wanneer de rechter de door de partijen of door een harer gebruikte taal niet verstaat, roept hij de medewerking in van een beëdigd vertaler.

De kosten van vertaling zijn ten laste der Schatkist.

Artikel 30.

In al de ondervragingen van het vooronderzoek en van het onderzoek, alsmede voor de onderzoeks- en vonnisgerechten, gebruikt de verdachte de taal zijner keus voor al zijne verklaringen. Dit geldt eveneens voor de burgerlijke verantwoorde-lijke partij.

Wanneer degenen, die met het vooronderzoek belast zijn, of het parket of de onderzoeksrechter of bovenvermelde rechtsmachten de taal niet kennen, door den verdachte gebruikt, doen zij beroep op de medewerking van een beëdigd vertaler.

De kosten van vertaling zijn ten laste der Schatkist.

Artikel 31.

De getuigen worden ondervraagd en hun getuigenissen worden afgelegd en opgeteekend in de taal van de rechtspleging, tenzij de getuigen vragen om een andere taal te mogen gebruiken.

Wanneer degenen, die met de ondervraging van de getuigen belast zijn, die taal niet kennen, of indien de verdachte het vraagt, wordt beroep gedaan op de medewerking van een beëdigd vertaler.

De kosten van vertaling zijn ten laste der Schatkist.

Artikel 32.

De verslagen der deskundigen en der vaklieden worden gesteld in de taal van de rechtspleging. De rechter kan, nochtans, bij uitzondering en voor buitengewone vakken, den deskundige er toe machtigen de taal zijner keus te bezigen.

De beslissing van den rechter moet met redenen omkleed zijn; zij is noch voor verzet noch voor beroep vatbaar.

Artikel 33.

In de processen-verbaal of op het zittingsblad, wordt de taal vermeld waarin de partijen, klagers, getuigen, deskundigen of verdachten hunne verklaringen afleggen en die welke voor de pleidooien wordt gebezigd.

Artikel 34.

Het openbaar ministerie adviseert en vordert in de taal van de rechtspleging.

De burgerlijke partij gebruikt dezelfde taal als de publieke partij.

Het openbaar ministerie kan bovendien, indien een of meer verdachten of hun raadslieden de taal van de rechtspleging niet verstaan, een samenvatting van zijn vordering geven in de andere landstaal.

Artikel 35.

Voor de pleidooien wordt de taal der rechtspleging gebruikt, behoudens de volgende afwijkingen:

1. Zoo de partij zich er niet tegen verzet, mag haar raadsman het Nederlandsch of het Fransch gebruiken voor de rechtbanken waar de rechtspleging in het Duitsch geschiedt;

2. De rechter kan, op verzoek eener partij, en zoo het hem volstrekt noodzakelijk blijkt, toelaten dat, voor het pleidooi alleen, gebruik worde gemaakt van de andere landstaal dan die der rechtspleging, door den raadsman dier partij, onder voorwaarde dat hij verklaart de taal der rechtspleging niet te kennen en woonachtig is in een ander taalgebied.

In dat geval kan de rechter den raadsman van de andere partij machtigen voor zijn pleidooi dezelfde taal te gebruiken.

De in de voorafgaande alinea's voorziene machtiging, wordt bij een met redenen omkleed bevelschrift gegeven dat bij verzoekschrift verleend en door de partij zelf geschreven en ondertekend wordt.

In geen enkel geval kan de aanvraag door den lasthebber gedaan worden.

De beslissing van den rechter is noch voor verzet noch voor beroep vatbaar.

Artikel 36.

De vonnissen en arresten, evenals de akten betreffende hunne tenuitvoerlegging, worden gesteld in de taal van de rechtspleging.

De tusschengeschillige vorderingen en beroepen worden vervolgd en gewonnen in de taal gebruikt voor de rechtspleging der hoofdzak.

De arresten van het Hof van beroep te Luik kunnen echter gewezen worden in het Fransch, wanneer de rechtspleging vóór die rechtsmacht in het Duitsch gevoerd werd.

In al de mededeelingen van magistraat aan magistraat, binnen hetzelfde taalgebied, wordt de taal der rechtspleging gebruikt.

Artikel 37.

Aan elke in het Nederlandsch gestelde akte van rechtspleging en aan elk in dezelfde taal gesteld vonnis of arrest, waarvan de beteekening moet gedaan worden in eene Waalsche gemeente, zal een Fransche vertaling toegevoegd worden.

Aan elke in het Fransch gestelde akte van rechtspleging en aan elk in dezelfde taal gesteld vonnis of arrest, waarvan de beteekening moet worden gedaan in eene Vlaamsche gemeente, zal eene Nederlandsche vertaling toegevoegd worden.

Aan elke in het Nederlandsch of in het Fransch gestelde akte van rechtspleging en aan elk in dezelfde taal gesteld vonnis of arrest, waarvan de beteekening moet worden gedaan in eene Duitschsprekende gemeente, zal eene Duitsche vertaling toegevoegd worden.

Aan elke in het Duitsch gestelde akte van rechtspleging en aan elk in dezelfde taal gesteld vonnis of arrest, waarvan de beteekening moet worden gedaan in eene Vlaamsche of in eene Waalsche gemeente, zal een Vlaamsche of een Fransche vertaling toegevoegd worden.

Van de voorschriften van dit artikel mag afgeweken worden, indien de partij aan dewelke de beteekening moet gedaan worden, voor de rechtspleging de taal heeft gekozen of aanvaard, in dewelke de akte, het vonnis of het arrest is gesteld.

In repressieve en crimineele zaken, zijn de kosten dezer vertaling ten laste der Schatkist; in andere zaken worden zij mede begroot.

Artikel 38.

De Hoven en rechtbanken, behalve het Hof van verbreking en het Hof van beroep te Brussel, bezigen voor hun algemeene vergaderingen de taal,

die door de wet van 28 Juni 1932, voor de plaatselijke besturen van hun zetel, is voorgeschreven.

Het Hof van verbreking en het Hof van beroep te Brussel bezigen voor hun in artikel 222 van de wet van 18 Juni 1869 voorziene algemeene en openbare vergaderingen, het een jaar het Fransch, het andere jaar het Nederlandsch.

Artikel 39.

In elk vonnis of arrest worden de beschikkingen van deze wet toepasselijk op het opmaken van het exploit of de andere akten van rechtspleging, welke het vonnis of het arrest voorafgingen, vermeld.

Artikel 40.

De voorafgaande regels zijn voorgeschreven op straf van nietigheid. Deze wordt van ambtswege door den rechter uitgesproken.

Evenwel, dekt elk niet zuiver voorbereidend vonnis of arrest dat op tegenspraak werd gewezen, de nietigheid van het exploit en van de andere akten van rechtspleging die het vonnis of het arrest zijn voorafgegaan.

De akten, nietig verklaard wegens overtreding van deze wet, stuiten de verjaring alsmede de termijnen van rechtspleging toegekend op straf van verval.

Artikel 41.

De in deze wet bedoelde Vlaamsche, Waalsche en Duitschspreekende gemeenten zijn die, waar de meerderheid der inwoners, volgens de laatste volkstelling, meest Nederlandsch, Fransch of Duitsch spreken. Zij worden bij Koninklijk besluit aangeduid.

Voor de toepassing van deze wet, bestaat de Brusselsche agglomeratie uit de volgende gemeenten: Anderlecht, Audergem, Brussel, Elsene, Etterbeek, Koekelberg, Schaerbeek, Sint-Gillis, Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Joost-ten-Node, Sint-Lambrechts-Woluwe, Sint-Pieters-Jette, Sint-Pieters-Woluwe, Ukkel, Vorst, Watermaal-Boschvoorde.

HOOFDSTUK VI

RECHTERLIJKE INRICHTING. KENNIS VAN DE TALEN DOOR DE MAGISTRATEN, GRIFFIERS, ENZ.

Artikel 42.

De vijf eerste alinea's van artikel 40 der wet van 21 Mei 1929 op de toekenning der academische graden, worden vervangen door de hierna volgende beschikkingen:

§ 1. — Niemand kan, in de provinciën Henegouwen, Luik, Luxemburg, Namen en in het arrondissement Nijvel, benoemd worden tot het ambt van voorzitter, ondervoorzitter, rechter of bijgevoegd rechter der rechtbank van eersten aanleg, procureur des Konings of substituit-procureur des Konings, vrederechter of bijgevoegd vrederechter, politierechter of bijgevoegd politierechter, referendaris of bijgevoegd referendaris bij eene rechtbank van koophandel, voorzitter of bijgevoegd voorzitter van een werkrechtensraad van beroep, rechterlijk bijzitter van een werkrechtensraad, indien hij niet bewijst, door zijn diploma, dat hij de examens van het doctoraat in de rechten in het Fransch heeft afgelegd.

§ 2. — Niemand kan, in de provinciën West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Limburg en in het arrondissement Leuven, benoemd worden tot een der in vorig alinea vermelde rechterlijke ambten, indien hij niet bewijst, door zijn diploma, dat hij de examens van het doctoraat in de rechten in het Nederlandsch heeft afgelegd.

§ 3. — In de rechterlijke kantons van het arrondissement Brussel, uitsluitend samengesteld uit Vlaamsche, buiten de Brusselsche agglomeratie gelegen gemeenten, kan niemand tot vrederechter, plaatsvervangend vrederechter, rechter of plaatsvervangend rechter in de politierechtbank, rechterlijk bijzitter van een werkrechtensraad benoemd worden, indien hij niet bewijst, door zijn diploma, dat hij de examens van het doctoraat in de rechten in het Nederlandsch heeft afgelegd.

§ 4. — Er wordt van de beschikking der drie vorige alinea's afgeweken voor de doctors in de rechten die bewijzen, door een examen, dat zij bekwaam zijn de beschikkingen der wet op het gebruik der talen in rechtszaken volledig na te leven.

§ 5. — Onder voorbehoud van de in § 3 voorziene beschikking kan niemand in het arrondissement Brussel tot het ambt van Procureur des Konings, vrederechter, of plaatsvervangend vrederechter, rechter of plaatsvervangend rechter in de politierechtbank, referendaris bij de rechtbank van koophandel, kamervoorzitter- of ondervoorzitter van een werkrechtensraad van beroep, rechterlijk bijzitter van een werkrechtensraad benoemd worden, indien hij niet bewijst Nederlandsch en Fransch te kennen.

§ 6. — Een derde van het aantal werkelijke magistraten in de rechtbank van eersten aanleg te Brussel, een derde van de plaatsvervangende magistraten in dezelfde rechtbank, een derde van het aantal substituit-procureurs des Konings, een derde van het aantal adjunct-referendarissen bij de rechtbanken van koophandel te Brussel, moeten bewijzen dat zij Nederlandsch en Fransch kennen; een derde van die magistraten moeten bewijzen dat zij of Nederlandsch of Fransch kennen, en, daarenboven, op voldoende wijze de andere taal; een derde moeten slechts bewijzen dat zij of Nederlandsch of Fransch kennen.

§ 7. — Nochtans moeten de voorzitter en de twee ondervoorzitters van de rechtbank van eersten aanleg, of bij ontstentenis van den voorzitter, drie ondervoorzitters van die rechtbank, alsmede de kinderrechtler bewijzen dat zij beide landstalen kennen.

§ 8. — Het bewijs van de grondige kennis van een der twee talen wordt geleverd door de overlegging van het in § 1 en 2 voorziene diploma en voor de andere taal door het in § 4 van dit ar-

tikel voorziene examen.

Het in § 6 voorziene bewijs van de voldoende kennis wordt geleverd door een examen waarvan een Koninklijk Besluit de inrichting en de stof voorziet.

§ 9. — Het examen voorzien bij § 4 bestaat uit een schriftelijke en een mondelinge proef.

De examencommissie voor dewelke die proeven worden afgelegd, bestaat uit een voorzitter, gekozen onder de raadsheeren van het Hof van verbreking of een Hof van Beroep, en van vier leden waarvan twee professoren van het officieel hoogeschoolonderwijs en twee professoren van het vrij hoogeschoolonderwijs.

De helft der leden wordt genomen onder de professoren in de Rechten, en de andere helft onder de professoren in de Talen. Een Koninklijk besluit regelt de stof van het examen, alsook den vorm en de werkwijze der examencommissie.

§ 10. — Niemand kan benoemd worden tot notaris in de provinciën en arrondissementen, voorzien in artikelen 1 en 2 der wet op het gebruik der talen in rechtszaken, indien hij niet bewijst, door zijn diploma, dat hij de examens van de licentie in het notariaat heeft afgelegd in de taal, voorzien door de wet op het gebruik der talen in rechtszaken voor de rechtscollages van eersten aanleg van het arrondissement, waarin hij zou geroepen worden om zijn ambt uit te oefenen.

§ 12. — Uitzondering aan dezen regel wordt gemaakt voor de licentiaten in het notariaat die door een examen bewijzen dat zij bekwaam zijn om zich van gezegde taal te bedienen bij de uitoefening van hun notarisambt.

De bepalingen van § 9 gelden voor dit examen.

§ 12. — Niemand kan tot notaris benoemd worden in een der vrederechtskantons van het arrondissement Brussel welke uitsluitend uit Vlaamsche, buiten de Brusselsche agglomeratie gelegen, gemeenten samengesteld zijn, indien hij niet door zijn diploma bewijst de examens van de licentie in het notariaat in het Nederlandsch te hebben afgelegd, tenzij hij door een examen, vóór de in § 9 voorziene jury, bewijst in staat te zijn bij de uitoefening van zijn ambt, gezegde taal te bezigen.

Niemand kan tot notaris benoemd worden in een der vrederechtskantons van het arrondissement Brussel, buiten die, voorzien in de voorafgaande alinea, indien hij niet bewijst de beide landstalen te kennen.

Het bewijs wordt, voor een der talen geleverd door het bij § 10 voorziene diploma en voor de andere door een examen. Een Koninklijk Besluit bepaalt de stof van dit examen alsmede de samenstelling en de werkwijze van de jury, vóór dewelke het wordt afgelegd.

Artikel 43.

De laatste twee alinea's van artikel 40 der wet van 21 Mei 1929 op de toekenning der academische graden zijn ingetrokken.

Artikel 44.

Drie rechters en een substituit-procureur des Konings en drie rechters en een adjunct-referendaris bij de rechtbank van koophandel te Verviers, moeten voldoende Duitsch kennen. Hetzelfde geldt voor de vrederechters van de rechterlijke kantons Eupen, Aubel, Limburg, St-Vith en Malmédy.

Artikel 45.

Niemand kan kandidaat zijn voor de verkiezingen voor de vorming der koophandelsrechtbanken of der werkrechtensraden zoo hij niet, voorafgaandelijk en schriftelijk, heeft verklaard de taal — of de talen — te kennen, voorzien door deze wet, voor het rechtscollage waarvan hij zou geroepen worden om deel uit te maken.

Een Koninklijk Besluit bepaalt de vormen en de voorwaarden waarin die verklaring wordt gedaan.

Artikel 46.

Mogen niet als gezworenen zetelen, zij die de taal niet kennen welke, krachtens deze wet, ter gerechtszitting van het Hof van Assisen, voor de rechtspleging en pleidooien wordt gebezigd in de zaak waarvan zij moeten kennis nemen.

Artikel 47.

1. — Bij het Krijgshof en bij alle Krijgsraden is er eene Nederlandsche en eene Fransche Kamer.

2. — Niemand kan benoemd worden tot Voorzitter van het Krijgshof, Auditeur-Generaal, Substituit-Auditeur-Generaal, of Burgerlijk Lid van een Krijgsraad, indien hij het bewijs niet levert der kennis van beide landstalen.

Niemand kan benoemd worden tot Krijgsauditeur, tot Substituit-Krijgsauditeur of Plaatsvervangend Krijgsauditeur in de provinciën vermeld in artikel 1, indien hij het bewijs niet levert der kennis van het Fransch; in een der provinciën vermeld in artikel 2, indien hij het bewijs niet levert der kennis van het Nederlandsch; in de provincie Brabant, indien hij het bewijs niet levert der kennis van beide landstalen.

Nochtans, wordt een der Substituten van elken Krijgsauditeur in de provinciën, vermeld in artikel 1, benoemd tusschen de kandidaten die het bewijs leveren der kennis van het Nederlandsch en een der Substituten van elken Krijgsauditeur in de provinciën vermeld in artikel 2, wordt benoemd tusschen de kandidaten die het bewijs leveren der kennis van het Fransch.

Het bewijs der kennis van de talen voorzien door onderhavig artikel, wordt geleverd overeenkomstig artikel 40 der wet van 21 Mei 1929 op de toekenning der academische graden, zooals het werd gewijzigd door artikel 42 van onderhavige wet.

3. — De officieren, geroepen om deel uit te maken als leden van het Krijgshof of als Voorzitter of leden van een Krijgsraad, worden in het eene zooals in het andere dezer rechtscollages aangeduid voor de Vlaamsche Kamer of voor de Fransche Kamer, volgens zij verklaard hebben, op de wijze door Koninklijk Besluit te bepalen, dat zij

het Nederlandsch of het Fransch of beide landstalen kennen.

De Voorzitter en de Leden der Rechterlijke Commissie bij het Krijgshof of bij een Krijgsraad moeten beide landstalen kennen.

Artikel 48.

§ 1. — Art. 2 der wet van 5 Maart 1906 tot wijziging van art. 70 der wet van 18 Juni 1869, wordt vervangen door de hiernavolgende beschikking:

« Het getal en de orde van voordracht, door de provinciale raadsleden, voor de vacante plaatsen van raadsheer van het Hof van beroep te Brussel, worden op de volgende wijze geregeld:

» De provinciale raad van Antwerpen doet voordrachten voor veertien plaatsen: de eerste, de vijfde, de negende, de veertiende, de zestiende, de negentiende, de twee en twintigste, de zes en twintigste, de dertigste, de vier en dertigste, de acht en dertigste, de vier en veertigste, de zeven en veertigste en de vijftigste.

» De provinciale raad van Brabant doet voordrachten voor twee en twintig plaatsen: de tweede, de vierde, de zesde, de achtste, de tiende, de twaalfde, de vijftiende, de zeventiende, de twintigste, de drie en twintigste, de een en dertigste, de drie en dertigste, de vijf en dertigste, de zeven en dertigste, de negen en dertigste, de een en veertigste, de drie en veertigste, de zes en veertigste, de negen en veertigste en de twee en vijftigste.

» De provinciale raad van Henegouwen doet voordrachten van zestien plaatsen: de derde, de zevende, de elfde, de dertiende, de achtentiende, de een en twintigste, de vier en twintigste, de zeven en twintigste, de negen en twintigste, de twee en dertigste, de zes en dertigste, de veertigste, de twee en veertigste, de vijf en veertigste, de acht en veertigste en de een en vijftigste.

§ 2. — Artikel 4, 2° en alinea 7 der wet van 18 Augustus 1928 worden gewijzigd als volgt:

2° Een negen en twintigsten, een dertigsten, een één en dertigsten, een twee en dertigsten, een drie en dertigsten, een vier en dertigsten, een vijf en dertigsten en een zes en dertigsten raadsheer in het Hof van Beroep te Brussel.

§ 3. — Artikel 5, 1° van de wet van 18 Augustus 1928, gewijzigd bij de wet van 29 Maart 1929, wordt door de volgende beschikking vervangen:

In het Hof van Beroep te Brussel, door een procureur-generaal, een eersten advocaat-generaal, tien advocaten-generaal en vier substituit-procureuren-generaal.

Artikel 49.

1. — In de drie Hoven van Beroep, worden er Burgerlijke en Correctionele Kamers gevormd voor zaken met rechtspleging in het Fransch, alsook Burgerlijke en Correctionele Kamers voor zaken met rechtspleging in het Nederlandsch. Het aantal der eene en der andere worden door Koninklijk Besluit volgens de noodwendigheden van den dienst, vastgesteld.

De magistraten van het Hof, alsook die van het Parket Generaal die het bewijs der kennis van beide landstalen hebben geleverd, worden aangeduid voor de eene en de andere dezer Kamers. Diegenen onder hen welke slechts het bewijs der kennis van ééne landstaal hebben geleverd, kunnen alleen voor die Kamers worden aangeduid welke kennis nemen, in die taal, van de behandelde zaken.

Niemand kan benoemd worden tot Procureur-Generaal bij het Hof van beroep te Brussel indien hij het bewijs niet levert der kennis van beide landstalen.

Bij de Hoven van Beroep te Luik en te Gent moeten twee leden van het Algemeen Parket het bewijs leveren der kennis van beide landstalen.

In het Hof van beroep te Luik, moeten ten minste een raadsheer en een Advocaat-Generaal Duitsch kennen.

Niemand kan benoemd worden tot een rechterlijk ambt bij het Hof van beroep te Gent, indien hij het bewijs niet levert der kennis van het Nederlandsch.

2. — Het bewijs der kennis van de talen, in dit artikel voorzien, behoudens hetgeen de toereikende kennis van het Duitsch betreft, wordt geleverd overeenkomstig de bepalingen van artikel 40 der wet van 21 Mei 1929, zooals het door artikel 42 dezer wet wordt gewijzigd.

Artikel 50.

1. — Artikel 120 der wet van 18 Juni 1869 op de rechterlijke organisatie (hoofdstuk VI van het Hof van Verbreking) wordt vervangen door den volgende tekst:

Art. 120. — Zij is samengesteld uit een Eersten Voorzitter, een Kamervoorzitter en zeventien Raadsheeren.

2. — Artikel 123 derzelfde wet wordt vervangen door den volgende tekst:

Art. 123. — Niemand kan benoemd worden tot Eersten Voorzitter, Kamervoorzitter, Procureur-Generaal, Raadsheer of Advocaat-Generaal, indien hij geen doctor in de rechten is en, gedurende minstens tien jaar, aan de balie was gehecht, rechterlijke ambten heeft vervuld of de rechten heeft onderwezen in eene Belgische Universiteit. Bovendien moeten de Eerste Voorzitter, de Kamervoorzitter, de Procureur-Generaal of een Advocaat-Generaal het bewijs leveren der kennis van beide landstalen; acht Raadsheeren en twee leden van het Parket moeten het bewijs leveren der kennis van het Fransch, de andere Raadsheeren en Leden van het Parket moeten het bewijs leveren der kennis van het Nederlandsch.

Dat bewijs wordt geleverd volgens de bepalingen van artikel 40 der wet van 21 Mei 1929, gewijzigd door artikel 42 der wet op het gebruik der talen in rechtszaken.

3. — Artikel 133 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

Art. 133. — De arresten kunnen niet gewezen worden dan met het vast getal van vijf Raadsheeren, de Voorzitter inbegrepen.

Artikel 51.

1. — In de provinciën en het arrondissement vermeld in artikel 1, kan niemand benoemd worden tot het ambt van griffier bij een der aldaar gevestigde rechtscollages, indien hij het bewijs niet levert der kennis van het Fransch.

De griffiers, die gehecht worden aan eene Vlaamsche Kamer van het Hof van beroep te Luik, of van een Krijgsraad, moeten bovendien het bewijs leveren der kennis van het Nederlandsch.

2. — In de provinciën en het arrondissement vermeld in artikel 1, kan niemand benoemd worden tot het ambt van griffier bij een der aldaar gevestigde rechtscollages, indien hij het bewijs niet levert der kennis van het Fransch.

De griffiers, die gehecht worden aan eene Nederlandsche Kamer van het Hof van beroep te Luik, of van een Krijgsraad, moeten bovendien het bewijs leveren der kennis van het Nederlandsch.

2. — In de provinciën en het arrondissement vermeld in artikel 2, kan niemand benoemd worden tot het ambt van griffier bij een der aldaar gevestigde rechtscollages, indien hij het bewijs niet levert der kennis van het Nederlandsch.

De griffiers, die gehecht worden aan eene Fransche Kamer van het Hof van beroep te Gent, of van een Krijgsraad, moeten bovendien het bewijs leveren der kennis van het Fransch.

3. — In het arrondissement Brussel, kan niemand benoemd worden tot het ambt van griffier bij een der aldaar gevestigde rechtscollages, indien hij het bewijs niet levert der kennis van beide landstalen.

4. — De beschikkingen der drie voorafgaande alinea's zijn ook toepasselijk op de bijgevoegde en de boventallige griffiers.

5. — Het bewijs der kennis van de talen wordt geleverd bij middel van een examen dat bestaat in eene mondelinge en eene schriftelijke proef. Een Koninklijk Besluit bepaalt de stof van dit examen, alsook de samenstelling en de werkwijze der jury welke het afneemt.

6. — Een griffier van het Hof van beroep van Luik, een griffier der rechtbank van eersten aanleg en der rechtbank van koophandel van Verviers, alsook de griffiers der vrederechten van Eupen, St-Vith en Malmédy, Aubel en Limburg, en de griffier van den werkrechtensraad van Eupen moeten voldoende Duitsch kennen.

Artikel 52.

§ 1. — Niemand kan benoemd worden tot hoofdgriffier van het Hof van verbreking noch tot hoofdgriffier van het Hof van beroep te Brussel of te Gent, indien hij het bewijs niet levert der kennis van beide landstalen.

De adjunct-griffiers van het Hof van verbreking moeten het bewijs leveren, de eene der kennis van het Fransch, de andere der kennis van het Nederlandsch. Dit bewijs wordt geleverd overeenkomstig de bepalingen van artikel 40 der wet van 21 Mei 1929, gewijzigd door artikel 36 der onderhavige wet.

§ 2. — De griffier van het militair gerechtshof en een der adjunct-griffiers moeten het bewijs leveren der kennis van de beide landstalen. Dit bewijs wordt geleverd overeenkomstig 5° van art. 51.

HOOFDSTUK VII.

OVERGANGSBESCHIKKINGEN.

Artikel 53.

§ 1. — Wanneer de verweerder woonachtig is in eene Vlaamsche gemeente, gelegen binnen het gebied van een rechtsmacht waar, krachtens het eerste artikel, de rechtspleging in het Fransch moet gevoerd worden of, wanneer hij woonachtig is in eene Waalsche gemeente, gelegen binnen het gebied van een rechtsmacht waar, krachtens artikel 2, de rechtspleging in het Nederlandsch moet gevoerd worden, wordt het gebruik der talen geregeld als volgt, gedurende de drie jaren die volgen op het van kracht worden dezer wet.

De akte tot inleiding van het geding wordt in het Nederlandsch of in het Fransch gesteld, naar gelang van de woonplaats van den verweerder in eene Vlaamsche of eene Waalsche gemeente.

De rechtspleging wordt voortgezet in de taal gebezigd voor het opstellen van de akte tot inleiding van het geding.

Indien de rechter of de officier van 't openbaar ministerie de taal tot inleiding van het geding niet kent, wordt de zaak verzonnen voor de dichtstbijgelegen, gelijkaardige rechtbank van een ander taalgewest, tenzij de verweerder, voor alle verweer en alle exceptie, zelfs van onbevoegdheid, vraagt dat de rechtspleging in de andere landstaal worde voortgezet.

De vraag in vorig alinea voorzien, wordt mondelings gedaan door den verweerder die in persoon verschijnt; zij wordt schriftelijk ingediend, indien de verweerder door een lasthebber verschijnt. Het geschrift moet door den verweerder zelf gesteld en ondertekend worden; het is vrij van zegel en registratie; het blijft aan het vonnis gehecht.

De rechter doet op staanden voet uitspraak. Hij kan de aanvraag verwerpen, indien uit het geheel der bestanddeelen van de zaak blijkt dat de verweerder eene toereikende kennis bezit der taal gebruikt in de akte tot inleiding van het geding. De beslissing van den rechter moet met redenen omkleed zijn; zij is noch voor verzet noch voor beroep vatbaar, en is uitvoerbaar op de minuut en vóór de registratie, zonder eenige andere rechtspleging of vereischte. De uitspraak van de beslissing geldt als betekening, zelfs in geval van afwezigheid der partijen.

§ 2. — Wanneer, in dezelfde zaak, verscheiden verweerders zijn, wordt de akte tot inleiding van het geding in het Fransch of in het Nederlandsch gesteld naar gelang van de woonplaats van de meerderheid van de verweerders in eene Waalsche of in eene Vlaamsche gemeente. In geval van gelijkheid, wordt de akte tot inleiding van het

geding gesteld in het Fransch of in het Nederlandsch, overeenkomstig de keus van den elischer.

De verzending wordt niet uitgesproken, indien de in de vorige paragraaf voorziene aanvraag werd ingediend door de meerderheid van de verweerders. In geval van gelijkheid, beslist de rechter over de verzending van de zaak. Die beslissing is noch voor verzet noch voor beroep vatbaar.

Artikel 54.

§ 1. — De verdachte, woonachtig in een Vlaamsche gemeente, gelegen in het gebied van een rechtsmacht waar, krachtens artikel 1, de rechtspleging in het Fransch moet gevoerd worden, of woonachtig in een Waalsche gemeente, gelegen binnen het gebied van een rechtsmacht waar, krachtens artikel 2, de rechtspleging in het Nederlandsch moet gevoerd worden, kan, gedurende de drie jaren, die volgen op het van kracht worden der wet, vragen dat, vóór die rechtsmacht de rechtspleging in de andere taal voortgezet worde.

Indien de rechter, bij wien de zaak aanhangig gemaakt werd, of de ambtenaar van het openbaar ministerie de door den verdachte gekozen taal niet kennen, wordt deze verwezen voor de dichtstbijgelegen rechtsmacht van denzelfden graad in een ander taalgebied.

§ 2. — De vraag wordt ingediend door verzoekschrift, langs de griffie, gericht tot den griffier van de rechtbank, bij dewelke de zaak aanhangig gemaakt is, of zelfs mondeling vóór alle verweer of alle exceptie.

Is een onderzoeksrechter aangezocht geworden de zaak te onderzoeken, dan moet de verdachte zijn verzoekschrift indienen vóór de Raadkamer, die daarover uitspraak doet terzelfdertijd als zij de door art. 129 van het Wetboek van strafverordering of door art. 130 van hetzelfde wetboek voorziene beschikking verleent.

§ 3. — Wanneer verscheiden verdachten in dezelfde zaak betrokken zijn, wordt de in de voorafgaande paragraaf voorziene aanvraag slechts ingewilligd wanneer zij door de meerderheid der verdachten ingediend wordt.

Artikel 55.

Wanneer de burgerlijke en correctionele rechtbanken waarvan de zetel gevestigd is in de provinciën en het arrondissement in artikel 1 aangeduid, in hooger beroep, kennis nemen van de in het Nederlandsch gewonnen zaken, wordt de zaak verwezen naar de dichtstbijgelegen rechtsmacht van denzelfden graad in een ander taalgebied.

Evenzoo, wanneer de burgerlijke en de correctionele rechtbanken, waarvan de zetel gevestigd is in de provinciën en het arrondissement, in artikel 2 aangeduid, in hooger beroep, kennis nemen van in het Fransch gewonnen zaken, en de rechter, bij wien de zaak aanhangig gemaakt werd of de ambtenaar van het openbaar ministerie die taal niet kent, wordt de zaak verwezen naar de dichtstbijgelegen rechtsmacht van denzelfden rang in een ander taalgebied.

Artikel 56.

De in de artikelen 53 en 54 bedoelde gemeenten zijn die waarvan de meerderheid der inwoners, volgens de laatste tienjaarlijkse volkstelling, meest een taal spreekt, verschillend van die van de taalgroep waaraan zij volgens de artikelen 1 en 2 gehecht zijn.

Een Koninklijk Besluit zal die gemeenten, alsmede de in dit artikel voorziene rechtbanken, naar dewelke de zaak moet verwezen worden, aanduiden.

Artikel 57.

Zoo de partij er zich niet tegen verzet, mag haar raadsman het Fransch gebruiken voor zijn pleidooi vóór de rechtbanken waarvan de zetel is gevestigd in de provinciën of het arrondissement in het eerste artikel aangeduid en waar, overeenkomstig de artikelen 53 en 54, de rechtspleging in het Nederlandsch geschiedt.

Evenzoo, indien de partij er zich niet tegen verzet, mag haar raadsman het Nederlandsch gebruiken, vóór de rechtbanken waarvan de zetel is gevestigd in de provinciën of het arrondissement in artikel 2 aangeduid en waar, overeenkomstig de artikelen 53 en 54, de rechtspleging in het Fransch geschiedt.

Artikel 58.

1. — De in artikel 42 voorziene beschikkingen, zijn niet toepasselijk op hen die, vóór 1 Januari 1938, het diploma van doctor in de rechten behaalden en zich geschikt hebben of zullen geschikt hebben hetzij naar artikel 49 van de wet van 10 April 1890-3 Juli 1891 op de toekenning der academische graden en 't programma der universiteitsexamens zooals dat aangevuld werd door artikel 7 van de wet van 31 Juli 1923 op het gebruik der talen in de Universiteit van Gent, hetzij naar artikel 40 van de wet van 21 Mei 1929 op de toekenning der academische graden en het programma der Universiteitsexamens.

2. — De bij artikel 45 van onderhavige wet voorziene beschikkingen zullen slechts bij de eerstkomende verkiezingen voor de vorming der rechtbanken van koophandel en der werkrechtbanken worden toegepast.

3. — Ieder lid van een rechtscollège wordt aanzien als belet, wanneer hij de taal niet kent welke, overeenkomstig deze wet, dient te worden gebruikt. Indien, om reden van dit belet, het onmogelijk is, in een rechtscollège, den zetel samen te stellen, wordt de zaak verwezen naar een anderen rechter met dezelfde bevoegdheid en van hetzelfde beroepsrechtgebied.

De verwijzing geschiedt overeenkomstig de art. 7 en 20; de beslissing is noch voor verzet noch voor beroep vatbaar.

Artikel 59.

De beschikking van artikel 50, waardoor de kennis van beide landstalen opgelegd wordt aan den Eersten Voorzitter van het Hof van Verbreking, aan den Kamervoorzitter of aan den Procureur-Generaal bij dat Hof, is niet van toepassing

op de magistraten die, vóór de afkondiging van deze wet, tot Raadsheer of Advocaat-Generaal bij het Hof van Verbreking werden benoemd.

Artikel 60.

Voor de twee eerste benoemingen van raadsheer in het Hof van beroep te Brussel, die zullen plaats hebben onmiddellijk na het van kracht worden van deze wet, wordt de in art. 48 voorziene orde van voordracht geschorst; de provinciale Raad van Brabant zal voordrachten doen voor de eerste van die twee plaatsen en de provinciale Raad van Antwerpen voor de tweede.

Artikel 61.

Gedurende een termijn van twee jaren van af het van kracht worden dezer wet, mag het Hof van beroep te Brussel, in burgerlijke zaken zijn arresten in het Fransch verleen, indien de pleidooien in die taal werden gehouden.

Artikel 62.

De advocaten die, vóór 1 Januari 1930, het diploma van doctor in de rechten behaald hebben, kunnen in burgerlijke zaken en in handelszaken, voor hun pleidooien alléén, de taal bezigen, die zij verkiezen; voor de strafzaken, behalve voor de Hoven van Assisen, hebben zij, op uitdrukkelijk verzoek van den verdachte, wiens verdediging zij waarnemen, hetzelfde recht.

Gedurende een termijn van vijf jaren, vanaf het van kracht worden dezer wet, hebben de advocaten die het diploma van doctor in de rechten na 1 Januari 1930 bekomen hebben, het in de vorige alinea verleende recht.

Artikel 63.

Tot 15 September 1945, kunnen de advocaten bij het Hof van Verbreking, die vóór 1 Januari 1934 benoemd werden, voor het opmaken van het verzoekschrift tot inleiding van de voorziening, de taal bezigen die zij verkiezen.

HOOFDSTUK VIII.

INWERKINGTREDING.

Artikel 64.

Alle wettelijke beschikkingen of besluiten, die niet met deze wet overeenkomen, zijn vervallen.

Artikel 65.

Onder voorbehoud van de voorafgaande overgangsbeschikkingen, zal deze wet op 15 September 1934 van kracht worden.

Zij is niet toepasselijk op de, vóór dien datum, ingeleide zaken of ingespannen vervolgingen.

Balieleven

Vlaamsch Pleitgenootschap der Balie van Brussel

1) Op 7 Maart i.l., traden als pleiters op, in onze beroepsvergadering, Mters Bosquet t/ Meijuffer Goossens.

Onderwerp: verbreking van aankoop, art. 1117/ of 1691. Pittig onderwerp, belangwekkend onder rechtspunt, door beide pleiters met ernst en humor uiteengezet: Kan een eerwaardig burgervader, in stevige principes van godsdienst en orde grootgebracht, de verbreking van den aankoop van een papegaai bekomen, omdat deze papegaai, een niet bijzonder stichtend repertorium bezit, daar hij de verfijning zijner opvoeding bij matrozengeselschap genoot.

2) De volgende beroepsvergadering zal plaats hebben op 21 Maart. Pleiters: Mters Clerens en Mevrouw Van Oppens-Grégoire.

3) Op 13 Maart, had een gezellig avondmaal plaats in Italia-restaurant. Overvloed van hors d'œuvres, verrassende Italiaansche specialiteiten, stemmingscheppende Chianti-wijn, en daarbij een zeer billijke prijs, hebben de confraterniteitsbanden van een dertigtal aanwezigen der Vlaamsche Balie van Brussel, nog wat nauwer aangesloten.

Rechterlijk Leven

Viering van den heer voorzitter Diercxsens

Sedert heel wat tijd had de tuchtraad der Balie de viering beslist van den Heer Voorzitter Diercxsens, door het emeritaat getroffen. Wegens allerhande omstandigheden belet, stelde het komitee de feestzitting op Zaterdag 24 Februari.

Onmiddellijk werd de intekeningslijst met talrijke handteekens gevuld en zeldzaam of nooit waren de deelnemers zoo talrijk. Heel de Balie wilde hare diepe sympathie betuigen.

Mter Lecelf, staflhouder der Balie, opent de zitting en richt in naam van al de confraters de beste wenschen tot den gevierden Voorzitter. Deze werd Doktor in de Rechten op 22 Juli 1886 en bleef werkend advocaat tot op 19 Oogst 1906, datum op dewelke hij als rechter in de Rechtbank van eersten aanleg te

Antwerpen werd benoemd. Gedurende 27 jaar vervulde hij eervol, en met rijke verdiensten, zijn taak. Altijd gelijk aan zich zelf, bekleedde hij de verschillende ambten der magistratuur en was een magistraat van een zeldzame voornaamheid, vol voorkomendheid en gezag.

Uit het Vlaamsch gedeelte van de feestrede ontleenen wij het volgende:

« Ik houd er nochtans aan nog eene overweging ter uwer eere bij te voegen. Gebooren te Herenthals op 24 Juni 1863 in onze Vlaamsche Kempen, zijt gij altijd getrouw gebleven, met rechtzinnigheid zooals in alles, en met oprechte eenvoudigheid aan uw Vlaamschen oorsprong.

» Beide landstalen even goed machtig, hebt gij er altijd aan gehouden iedereen te ondervragen, te aanhooren en ten dienste te staan in de taal zijner voorkeur of van zijn keus. Gij hebt nooit iemands recht of iemands overtuiging gekrenkt. Die eerlijkheid, die rechtzinnigheid, dien takt hebben wij altijd in u gewaardeerd en ten hoogste geprezen en het is daarom ook dat wij allen zoo eensgezind kunnen zijn in de rechtzinnige lofbetuigingen en hulde die wij zoo verheugd zijn u heden te kunnen aanbieden. »

Als blijvend aandenken bood de Heer Stafhouder in naam van al de deelnemers, aan den feesteling, zijn bronzen beeltenis, prachtig gedreven door den beeldhouwer Mauquoy.

Aan Mevrouw Diercxsens, op hare beurt gehuldigd, werd een kunststuk met mooie bloemen geschonken.

Het gezelschap der heeren pleitbezorgers sloot zich aan bij deze huldeviering der balie, en in eenige wel gepaste woorden richtte zich Mter Nuchelmans tot den Heer Voorzitter.

Zichtbaar diep bewogen door deze geestdriftige en wel gevoelde blijken van genegenheid, dankte de Heer Voorzitter Diercxsens in beide talen.

Een glas champagne werd aangeboden om de viering volgens lorwaardige traditie te sluiten.

Het Rechtskundig Weekblad wenscht aan den zeer achtbaren Heer Voorzitter en aan Mevrouw Diercxsens nog lange en gelukkige jaren.

RECHTERLIJKE ORDE

Bij koninklijke besluiten van 23 Januari 1934: Is, op hun verzoek, ontslag verleend:

Aan den heer Delescluze (J.-R.-J.), uit zijn ambt van procureur des Konings bij de rechtbank van eersten aanleg te Brugge.

Hij is tot het emeritaat toegelaten en gemachtigd tot het voeren van den eeretitel van zijn ambt;

Aan den heer Vanhaelst (V.-J.-F.-C.-M.), uit zijn ambt van vrederechter van het kanton Sint-Niklaas (Oost-Vlaanderen).

Hij is tot het emeritaat toegelaten en gemachtigd tot het voeren van den eeretitel van zijn ambt;

Aan den heer Dupont (J.-P.-M.-F.), uit zijn ambt van plaatsvervangend rechter in het vrederecht van het kanton Herenthals;

Zijn benoemd:

Tot procureur des Konings bij de rechtbank van eersten aanleg te Brugge, de heer Vervae (M.-E.-J.), eerste substituut procureur des Konings bij de rechtbank, ter vervanging van heer Delescluze;

Tot substituut procureur des Konings bij de rechtbank van eersten aanleg te Brugge, de heer Mathys (J.-Ch.-T.), advocaat te Sint-Pieters-Jette, ter vervanging van den heer Vervae;

Tot vrederechter van het kanton Sint-Niklaas (Oost-Vlaanderen), de heer Buytaert (J.-P.-J.), vrederechter van het kanton Sint-Gillis (Waas), ter vervanging van heer Vanhaelst.

Hij is belast met de bediening van het vrederecht van het kanton Sint-Gillis (Waas) en van het vrederecht van het kanton Temeche;

Tot plaatsvervangend rechter in het vrederecht van het kanton Seraing, de heer Berthelot (O.-A.-L.), advocaat te Seraing, ter vervanging van den heer Deschamps, die tot een ander ambt is beroepen;

Tot toegevoegd adjunct-referendaris bij de rechtbank van koophandel te Antwerpen, de heer Noppe (L.-Ch.-J.), advocaat te Antwerpen, ter vervanging van den heer Janssens, die werkelijk adjunct-referendaris is geworden doordat de heer Domez als zodanig aftreedt.

Tot griffier:

Van het vrederecht van het kanton Aalst, de heer Moreels (G.-B.), griffier van het vrederecht van het kanton Ninove, ter vervanging van den heer De Winter, die als dusdanig aftreedt.

De heer Moreels is ontheven van de bediening van het vrederecht van het kanton Geeraardsbergen;

Van het vrederecht van het kanton Geeraardsbergen, de heer Delcoigne (J.-M.-F.-E.), griffier van het vrederecht van het kanton Nederbrakel, ter vervanging van den heer Martens, die als zodanig atreedt.

De heer Delcoigne is belast met de bediening van het vrederecht van het kanton Nederbrakel.

Van het vrederecht van het kanton Ninove, de heer De Keyzer (J.-E.-A.), griffier van het vrederecht van het kanton Maeseyck, ter vervanging van den heer Moreels;

Van het vrederecht van het kanton Dendermonde, de heer Burm (L.-C.-M.), griffier van het vrederecht van het kanton Zele, ter vervanging van den heer Rodenbach, die als zodanig aftreedt.

De heer Burm is belast met de bediening van het vrederecht van het kanton Zele;

Van het vrederecht van het kanton Maeseyck, de heer Van Lancker (A.-R.), griffier van het vrederecht van het kanton Bree, ter vervanging van den heer De Keyzer.

De heer Van Lancker is belast met de bediening van het vrederecht van het kanton Bree.

Tot deurwaarder:

Bij de rechtbank van eersten aanleg te Charleroi, de heer Paquet (M.), candidaat-deurwaarder te Marchienne-au-Pont, ter vervanging van wijlen den heer Detraux;

Bij de rechtbank van eersten aanleg te Ieperen, de heer De Pape (A.-R.-L.-L.), candidaat-deurwaarder te Brugge, ter vervanging van den heer Vermeersch.

Bij koninklijke besluiten van 1 Februari 1934:

Is, op hun verzoek, ontslag verleend:

Aan den heer Vande Walle (L.-L.-J.-A.-G.), uit zijn ambt van substituut procureur-generaal bij het Hof van beroep te Brussel.

Hij mag zijn aanspraak op pensioen doen gelden en is gemachtigd tot het voeren van den eeretitel van zijn ambt;

Aan heer Bultinck (C.), uit zijn ambt van griffier in de rechtbank van koophandel te Gent.

Hij mag zijn aanspraak op pensioen doen gelden te rekenen van 31 December 1933 en is gemachtigd tot het voeren van den eeretitel van zijn ambt;

Aan den heer Koninckx (J.-H.), uit zijn ambt van deurwaarder bij de rechtbank van eersten aanleg te Hasselt.

Hij is gemachtigd tot het voeren van den eeretitel van zijn ambt;

Zijn benoemd:

Tot substituut procureur-generaal bij het Hof van beroep te Brussel, de heer Vander Perren (F.-J.), eerste substituut procureur des Konings bij de rechtbank van eersten aanleg, te Antwerpen, ter vervanging van den heer Vande Walle;

Tot rechter in de rechtbank van eersten aanleg te Hasselt, de heer Kellens (J.-J.-G.), substituut procureur des Konings bij de rechtbank van eersten aanleg te Kortrijk, ter vervanging van wijlen den heer Cox;

Tot pleitbezorger bij de rechtbank van eersten aanleg te Verviers, de heer Devos (P.-F.-J.), candidaat-pleitbezorger te Dolhain-Limburg, ter vervanging van den heer Moré, die als zodanig aftreedt;

Is de heer Sosson (P.-J.-M.), griffier van het vrederecht van het kanton Etalle, belast met de bediening van het vrederecht van het kanton Florenville;

Is aangeduid om gedurende een nieuwen termijn van drie jaren met ingang 14 Februari 1934, het ambt van onderzoeksrechter bij de rechtbank van eersten aanleg te Bergen waar te nemen, de heer Nève de Mévergnies, rechter in die rechtbank;

Is aangeduid om gedurende een nieuwen termijn van drie jaren met ingang van 16 Februari 1934 het ambt van onderzoeksrechter bij de rechtbank van eersten aanleg te Hasselt waar te nemen, de heer Van Soest, rechter in die rechtbank;

Is aan den heer Wauters (P.-J.-E.-C.), oud-rechter in de rechtbank van eersten aanleg te Brussel, machtiging verleend tot het voeren van den eeretitel van zijn ambt.

NOTARIAAT

Bij koninklijke besluiten van 23 Januari 1934, zijn tot notaris benoemd:

Ter standplaats Les Waleffes, de heer Pirotte (L.-Ch.-A.-J.), doctor in de rechten, candidaat-notaris te Borgworm, ter vervanging van den heer Hansoul, die als zodanig aftreedt;

Ter standplaats Luik, de heer Polet (G.-H.-A.-J.), doctor in de rechten, notaris te Fexhe-Slins, ter vervanging van wijlen den heer Dejardin;

Ter standplaats Fexhe-Slins, de heer Streel (H.-M.-L.-J.), oud-politiek gevangene, candidaat-notaris te Othée, ter vervanging van den heer Polet;

Ter standplaats Kermt, de heer Smeets (D.-J.-N.-P.), doctor in de rechten en candidaat-notaris, plaatsvervangend rechter in het vrederecht van het kanton Mechelen-aan-Maas, ter vervanging van wijlen den heer Demal;

Ter standplaats Doische, de heer Coche (E.-V.-V.), candidaat-notaris, plaatsvervangend rechter bij het vrederecht van het kanton Florennes, ter vervanging van wijlen den heer Jeanmart.

Bij koninklijk besluit van 1 Februari 1934 is tot notaris ter standplaats Wasmes benoemd, de heer Chilaïn (L.-G.-N.), eere-notaris te Houdeng-Goegnies, ter vervanging van wijlen den heer Brouez.

Uitgaven van het Rechtskundig Weekblad

PAS VERSCHENEN:

J. DE WEERDT: Samensmelting van Naamlouze Vennootschappen. Met een woord vooraf door Prosper Thuysbaert.

AAN ONZE ABONNÉS!

Het ligt in eenieders bereik met wat goeden wil, ons ten minste één nieuw abonnent bij te brengen.

DAT IEDER HIERVOOR ONMIDDELIJK ZORGE!!